

PARLAMENT DE CATALUNYA

Presidència
de l'honorable Sr. Joan Casanovas

DIARI DE SESSIONS

Sessió del dia 9 de març del 1934

SUMARI

S'obre la sessió a tres quarts de sis de la tarda sota la presidència de l'honorable senyor Joan Casanovas.

Lectura i aprovació de l'acta de la sessió anterior.

Ordre del dia:

Prec del senyor Sauret al senyor Conseller de Treball i Obres Públiques referent a la publicació del reglament d'aprofitament de les aigües dels embassaments de «Riegos y Fuerza del Ebro».

El senyor Conseller de Treball i Obres Públiques recull el prec.

Discussió del dictamen de la Comissió d'Economia sobre el projecte de Llei de mutualitats.

El senyor Soler i Bru, per la Comissió, fa la presentació del dictamen.

Intervenció del senyor Ruiz i Ponseti i resposta del senyor Soler i Bru.

Resta acabada la discussió de la totalitat.

Articles 1.^r, 2.ⁿ i 3.^r — Són aprovats sense discussió.

Article 4.^t — El senyor Casademunt dona compte d'una modificació introduïda per la Comissió en la redacció del segon paràgraf d'aquest article.

El senyor Fronjosà fa unes observacions a la Comissió i a proposta d'aquesta resta pendent de discussió l'art. 4.^t

Article 5.^b — Es aprovat sense discussió.

Article 6.^b — El senyor Ruiz i Ponseti en demana la supressió.

Resposta del senyor Soler i Bru per la Comissió.

Rectificacions dels senyors Ruiz i Ponseti i Soler i Bru.

Es aprovat l'art. 5.^b amb els vots en contra dels senyors Ruiz i Ponseti i Fronjosà.

Articles 7.^b i 8.^b — Són aprovats sense discussió.

Article 9.^b — El senyor Soler i Bru fa unes observacions sobre un suposat error de còpia en l'apartat b.

El senyor Simó i Bofarull demana uns aclariments referents a l'apartat d.

El senyor Soler i Bru, per la Comissió, li contesta.

Rectificacions dels senyors Simó i Bofarull i Soler i Bru.

L'apartat d és modificat en la forma suggerida pel senyor Simó i Bofarull.

El senyor Ruiz i Ponseti fa observar que contràriament al manifestat abans per la Comissió, l'apartat b és correcte en la forma que ve redactat, la qual cosa reconeix la Comissió.

Es aprovat l'art. 9.^b en la seva redacció definitiva.

Article 10. — Es aprovat després d'unes manifestacions del senyor Ruiz i Ponseti que són contes-tades pel senyor Soler i Bru.

Se suspèn el debat.

Articles 11 i 12. — Són aprovats sense discussió.

Votació definitiva del projecte de Llei de Cooperatives. En votació ordinària i havent-hi el quòrum reglamentari, és aprovat el projecte de Llei de Cooperatives en la seva redacció definitiva.

Discussió del dictamen de la Comissió de Sanitat sobre el projecte de Llei de bases per a l'organit-zació de la Sanitat a Catalunya.

El senyor Cunillera fa la presentació del dictamen.

El senyor Simó i Bofarull consumeix un torn en contra de la totalitat.

Resposta del senyor Conseller de Sanitat.

Rectificació del senyor Simó i Bofarull.

Intervenció del senyor Ribes i Soberano, de la Comissió.

Nova rectificació del senyor Simó i Bofarull.

Rectificació del senyor Conseller de Sanitat.

Resta acabat el debat de totalitat.

Se suspèn la discussió.

Lectura del dictamen de la Comissió d'Economia sobre el projecte de Llei de Sindicats Agrícoles.

Es dona compte a la Cambra de la modificació soferta per la Comissió especial (Llei Municipal de Catalunya).

Ordre del dia per a la sessió de dimarts.

S'aixeca la sessió a tres quarts de vuit i deu minuts de la vetlla.

S'obre la sessió a tres quarts de sis de la tarda, sota la presidència de l'honorable senyor Joan Casanovas.

Al banc roig hi ha l'honorable senyor Conseller de Treball i Obres Públiques.

Es llegida i aprovada l'acta de la sessió anterior.

ORDRE DEL DIA

Precs i preguntes

La publicació del Reglament d'aprofitament d'aigües dels embassaments de "Riegos y Fuerza del Ebro"

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Sauret.

El Sr. SAURET: Per a fer un prec al senyor Conseller de Treball i Obres Públiques. La Societat Anònima «Riegos y Fuerza del Ebro» té unes centrals hidroelèctriques a la conca de Tremp i Camarassa, i ara té en construcció la dels Tr-radets. Els veïns afectats pels embassaments d'aigua d'aquelles Centrals fins ara, des de 1913, no sabien a qui adreçar-se per a demanar permisos pertinents a embarcaments, navegació, etc., etc. Per manament superior, la Societat Anònima «Riegos y Fuerza del Ebro» va redactar unes bases de reglament per l'aprofitament comú d'aigües. Aquestes bases afecten a navegació, embarcaments, pesca, passos i permisos de tota mena. Fet aquest reglament ha estat enviat, naturalment i per desgràcia, a Saragossa, a la «Hidrogràfica del Ebro», i ara ens trobem amb el *Butlletí Oficial de la Generalitat* del dia 6 del mes corrent que porta

una nota-anunci d'aquella entitat, en la qual diu que s'obre una informació pública perquè hi puguin acudir tots els Ajuntaments i veïns interessats. Aquesta informació pública conté una anomalia bastant forta i és que segons la nota-anunci diu: «i afectant els interessos de diversos pobles de la comarca de Tremp, de Lleida, és fet públic perquè els que es considerin afectats per aquell reglament puguin examinar-lo i presentar les reclamacions que creguin pertinents, al qual efecte serà de manifest, durant el termini de trenta dies consecutius, a partir de la publicació d'aquest anunci al *Butlletí Oficial de la Generalitat de Catalunya*, en la «Jefatura» d'aigües dels serveis hidràulics de l'Ebre, a les seves oficines, Avinguda de la República, n.º 28, principal, on podran adreçar, per escrit i al seu dia, etc., etc.»

Quina mena d'informació pública és aquesta? Els que vulguin reclamar hauran d'acudir a Saragossa. És lògic, és just que un veí de Talarn, que un veí de Fontllonga, s'hagi d'adreçar per escrit a Saragossa reclamant per algun dels articles que contenen aquestes bases de reglament?

Després, encara, hi ha una altra cosa, i és que s'observa en aquesta nota de Saragossa un cert esperit, jo no diria de molestar, però sí que s'adiu molt amb la tònica de totes les coses que ens vénen de Saragossa. El més lògic fóra que aquestes bases de reglament fossin publicades al *Butlletí de la Generalitat*, i aleshores els veïns afectats per aquestes bases, davant del reglament imprès, podrien recórrer a Saragossa, i no ara que no tenen altre mitjà per a recórrer sinó per escrit i sense saber contra què han de recórrer.

Demano, doncs, simplement, al senyor Conseller de Treball i d'Obres Públiques que demani a Saragossa que es publiqui al *Butlletí Oficial de la*

Generalitat aquest reglament, i que si és possible, tota vegada que això comportarà un retard d'uns dies, que s'ampliï el termini de trenta dies donat perquè tots els veïns, a la vista del reglament, puguin demanar les rectificacions que creguin convenientes.

Està clar que el problema té més abast, perquè està relacionat amb els traspassos de serveis, però aquesta és una cosa que jo estic segur que ja se'n preocupa el Govern. Però tinc ocasió ara, en aquest moment, de demanar que el Govern extremi la urgència dels traspassos que poden afectar a Catalunya en la qüestió de la Confederació Hidrogràfica, perquè aquesta Confederació és una llança que està clavada al cos de Catalunya, puix alguns senyors de Saragossa, que són tan prim-mirats en les qüestions de sobirania espanyola, no tenen cap inconvenient de venir a Catalunya a establir la seva sobirania.

Per tant, demano, simplement, al Conseller de Treball i Obres Públiques que vulgui demanar la publicació d'aquest reglament al *Butlletí Oficial de la Generalitat* i la consegüent ampliació del termini.

El Sr. CONSELLER de Treball i Obres Públiques: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Treball.

El Sr. CONSELLER de Treball i Obres Públiques: Senyors Diputats: En absolut identificat amb el criteri sostingut per l'amic i company senyor Saurer, jo faré totes les gestions pertinents per a poder-lo complaure.

Discussió del Dictamen de la Comissió d'Economia sobre el Projecte de Llei de Mutualitats

El Sr. PRESIDENT: Comença la discussió de totalitat. Té la paraula la Comissió.

El Sr. SOLER I BRU: Senyors Diputats: La Comissió d'Economia presenta el seu tercer Projecte de la sèrie de Lleis de la cooperació, el Projecte de Llei de Mutualitats, en compliment d'allò disposat per la pròpia Llei dita de Bases de la Cooperació.

(*Entra a la Cambra l'honorable senyor Conseller de Sanitat i Assistència Social.*)

Potser aquest Projecte de Llei de Mutualitats és en si el més senzill de tots, en quant fa referència a la seva redacció, si bé té una importància tan innegable que suposo que tots els Diputats, amb la sola lectura del mateix, se n'hauran donat compte. Perquè si fins ara hem fet la Llei de Cooperatives i després vindrà la Llei de Sindicats Agrícoles, que és per a coses tangibles, per a coses necessàries per a la vida humana, en la Llei de Mutualitats anem a preveure, anem a regular aquestes institucions tan catalanes, tan nostres, l'origen de les quals es perd en el remot dels temps de la nostra història, i que preveuen no allò necessari per a la vida, sinó que cobreixen aquell risc que pot dificultar la vida d'un altre. És molt sensible aquesta mutualitat, perquè té un caire essencial d'estimació al pròxim, i practica unes doctrines humanes d'estimació del pròxim com a si mateix.

Ja en ocasió de discutir la Llei de Bases de la Cooperació vaig poder en aquest mateix lloc demostrar les excel·lències del mutualisme. No he de repetir

el que aleshores vaig dir, però sí voldria novament indicar que tot el que sigui en mutualitats anar a cercar una forma matemàtica, potser fóra perdre excessivament el temps. La mutualitat, com deia el senyor Josep Zulueta i Gomis, apòstol que fou del mutualisme i economista, fa només que un miracle de mecànica social, i el compliment de l'acció de cadascú troba la compensació només que en el bé establert, esperant que quan un es trobi en el mateix cas obtingui aquella compensació deguda, en el propi bé que es fa en el germà que cau. Em sembla que amb aquesta definició n'hi ha ben bé prou per a explicar el caràcter altament simpàtic i sobretot humà, humaníssim, que fa que tots els homes haguem d'estimar-nos, procurant els menors perills possibles en la vida nostra.

Dit això, no em caldrà res més que glossar una mica les disposicions d'aquest Projecte de Llei, tant més quan aquest Projecte ha sortit amb el vot unànim de la Comissió sense que hi hagin vots particulars.

En primer terme, en el primer epígraf d'aquest Projecte, es parla de definicions i condicions, on no es fa res més que resseguir i puntualitzar allò que en la Llei de Bases es preveu. Vénen després les finalitats que han de tenir les mutualitats, fent una relació de les mateixes, però deixant un marge obert per a noves finalitats de caràcter mutualista que es puguin crear. Després vénen unes obligacions especials que no tenen altre objecte que una coordinació, que una tramitació d'efectes burocràtics al Consell Superior de la Cooperació, a l'efecte de què aquest alt organisme tingui sempre la fiscalització adequada d'aquestes mutualitats que estan subjectes a aquesta Llei. Aquest aspecte de fiscalització, més que un sentit fiscal, té un alt sentit de patronatge, perquè no solament el Consell Superior de la Cooperació exercirà un control sobre les mutualitats en benefici de les pròpies mutualitats, sinó que s'erigirà en un tutela permanent en benefici dels socis d'aquelles mutualitats perquè després no es trobin desamparats. Per a aquest mateix efecte, hi ha un capítol d'inversió de fons, amb el qual veritablement no innovem res, no fem res més que regular dintre de Catalunya la mateixa matèria que ja està establerta avui en la legislació de la República. Es diu aquí com podran tenir invertits els fons i en quina classe de valors mobiliaris poden tenir-los, i això es diu per a evitar que certes mutualitats, portades d'una bona fe excessiva, o d'una cordialitat massa accentuada, puguin emprar els fons en valors que després en surti perjudicada la pròpia mutualitat. I és en aquest aspecte de tutela que el Consell Superior de la Cooperació es veurà obligat a intervenir la majoria de les vegades quan les mutualitats vulguin invertir els fons en valors d'aquells que no són especificats en aquests articles del Projecte de Llei. I, a més, establím un límit seriós i fort en quan vulguin invertir els fons en béns immobles, car aleshores caldrà que hi hagi un acord previ d'una Junta general i caldrà també que el Consell Superior de la Cooperació hagi dictaminat que aquella inversió de fons pot fer-se sense perjudici del capital de reserva o dels drets que pertoqueu als associats de la mutualitat.

Per fi ve, potser, la part més sensible del Projecte, que és l'epígraf de Federació de Reassegurances. S'ha entès que per manament de la Llei de Cooperació nosaltres no podíem obligar la federació d'una manera concreta, d'una manera total; ens hauria

agradat molt que hagués pogut ésser efectiva aquesta federació, però, no obstant, nosaltres aquí regulem els preceptes de la federació, reconeixent l'existència d'una federació nacional, d'una federació general, la que reculli tots els anhels mutualistes del nostre poble i els encamini, obligant aquesta federació a establir una sèrie de reassegurances, vulgarment dit de riscos coberts, de llargues malalties, d'invalidesa permanent, de canvi de residència i d'altres coses per l'estil que fan la conservació pròpia de la mutualitat, que fan que el soci, si per atzars de la vida ha de canviar de lloc, no vegi perdudes totes aquelles suors que durant anys ha aportat essent soci d'una mutualitat determinada. I aquesta federació, amb aquestes reassegurances, si no la podem fer d'una manera obligatòria, fem les reassegurances d'una manera concreta ben obligatòries, i diem: En cas que la federació no existeixi, la farà el Consell Superior de la Cooperació, i si aquesta no la fa, les entitats no federades vindran obligades a tenir coberts aquests riscos. Això és de molta més importància amb una disposició final que després lliga el concepte, en la qual aquestes mutualitats seran l'òrgan de la Generalitat per anar a portar aquelles assegurances de tipus obligatori que en l'esdevenidor la Generalitat vulgui o pugui crear.

Ve un epígraf de sancions que és exactament el mateix, calcat, de l'epígraf que posarem a la Llei de Cooperació, pendent de votació definitiva.

I, per fi, vénen les disposicions addicionals a que jo m'he referit, i en aquestes es referma que les mutualitats seran òrgan del Govern de la Generalitat per al compliment d'aquelles assegurances obligatòries i, a més, que tot el que donin aquestes mutualitats, en tant sigui socors, en tant sigui subsidi, no podrà embargar-se en cap aspecte, de manera que els treiem aquell qualificatiu o condició que pugui tenir d'herència per no caure en mans usuràries o estranyes, i deixem el seu concepte simple i pur de socors a benefici dels que els han de rebre, prescindint d'altres aspectes econòmics del causant.

I res més, només que perdoneu-me la poca extensió o la poca claredat, degut a l'afonia que ja veieu que pateixo. Espero, com l'altra Llei, que aquest projecte serà també Llei amb el vot unànim de tots els sectors que componen avui la Cambra.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ruiz i Ponseti.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Senyors Diputats: Més d'una vegada ens hem manifestat decidits enemics dels debats de totalitat. Per això no hem d'insistir en el nostre criteri de repulsa contra aquests debats, i hi intervindrem d'una manera pràctica, dient el mínim de paraules possibles, només per a fixar la nostra posició.

Es evident que si nosaltres necessitem una Llei de Mutualitats és per un vici de desorganització social. Les Mutualitats en el sentit que les definia el senyor Soler, són entitats per a nosaltres absolutament indesitjables. Desitjaríem que no haguessin d'existir, perquè en realitat vénen a suplir funcions de caràcter estatal que haurien d'ésser suplertes per la collectivitat i d'una manera

obligatòria, és a dir, que donem caràcter voluntari, obliguem el ciutadà a organitzar unes funcions per a les quals no està degudament equipat, i el més probable, el més segur és que aquestes funcions sempre estaran més mal organitzades que no si fossin realitzades per la collectivitat. Nosaltres considerem que en lloc d'aquestes Mutualitats que realitzen una tasca molt meritòria, però d'una manera un xic platònica, hauria d'existir un bon règim d'assegurança social, assegurança social amb caràcter absolutament obligatori, que faria innecessari el funcionament de les Mutualitats.

Es en aquest sentit que quan nosaltres prestem suport i prestem suport amb entusiasme a la formació d'una Llei de Mutualitats, hem de fer la reserva que si poguéssim organitzar les coses al nostre gust, en lloc de perdre el temps amb una Llei de Mutualitats, fariem decididament un organisme de caràcter estatal de totes les assegurances socials, i fariem aquestes assegurances absolutament obligatòries.

Ens parlava el senyor Soler i Bru que era, àdhuc, bonic que les Mutualitats estessin mancades de tot fonament matemàtic. Adduïa a aquest aspecte una frase molt humanitària i molt enginyosa del senyor Zulueta, de grata memòria per a tots els que admirem la seva tasca, i nosaltres respecte d'aquest punt discrepem en absolut del criteri del senyor Soler i Bru. Creiem que tot el que tingui una finalitat d'assegurança, ha de tenir un fonament absolutament matemàtic, i si no té un sòlid fonament matemàtic està per endavant cridat al fracàs. La tasca de les Mutualitats és una feina fonamentalment econòmica, i com econòmica, sotmesa d'una manera principal a nombre i mida, i no pas a funcions purament cordials, que la cordialitat sempre falla en qüestions econòmiques.

Es per això que nosaltres creiem que hi ha d'haver un fonament matemàtic sòlid i principalment pensàvem en la necessitat d'aquest fonament matemàtic sòlid quan el senyor Soler i Bru parlava de la reassegurança i sobre tot, de donar-li caràcter obligatori. Una reassegurança implica d'una manera absoluta la necessitat que l'assegurança primària tingui un sòlid fonament matemàtic, perquè si es pot admetre — jo no hi crec gaire — però si es pot admetre bonament aquella cordialitat, aquell amor entre els constituents d'una mateixa Mutualitat perquè s'ajudin ells amb ells independentment de consideracions econòmiques, ja és molt més difícil admetre-ho quan es tracta de relacions entre Mutualitats que siguin externes unes a les altres. Si el funcionament de cada una d'elles no és sòlidament matemàtic, si no hi ha el règim de base exclusivament econòmica, és molt difícil que s'entenguin les Mutualitats elles amb elles a l'hora de pactar una Federació amb caràcter de reassegurança. Es per això que jo no voldria veure foragitades les matemàtiques del funcionament de les Mutualitats, sinó que cada dia són més cridades en ajut d'elles perquè és la única manera que reïxen d'una manera sòlida.

Ara voldria fer referència a un punt concret dels que ha citat el senyor Soler i Bru, i és l'elogi

que ha fet, amb el qual en principi nosaltres també hi estem conformes, dels articles de la nostra Llei que fan referència a l'obligació per part de les Mutualitats de sotmetre's al Consell Superior de la Cooperació, en allò que fa referència a la col·locació de llurs béns. És aquest un punt molt delicat; vivim en un règim d'economia liberal, i el que seria no solament tolerable, sinó perfectament justificat dintre d'uns règims dirigits, d'economia dirigida, avui es fa molt difícil imposar-ho. Jo diria que tenim perfecte dret a fixar, a controlar quina és la col·locació dels béns de les Mutualitats, però potser respondran les Mutualitats, i en aquest aspecte jo crec que fonamentalment tindran tota la raó, que una ordre de col·locació de béns implica en certa manera, quan menys un aval de caràcter general, i potser nosaltres posem damunt del Consell Superior de la Cooperació una càrrega excessiva en obligar-lo a dictaminar quins són els Bancs sòlids, quines són les Corporacions que poden guardar els béns amb garantia, perquè si darrera d'això no diem que la Generalitat pagarà les pèrdues, potser més val que no sortim garantits de res, perquè veiem tan poca solidesa en tota classe d'entitats de caràcter bancari, que segurament fóra més saludable no recomanar-ne cap, perquè respondre d'alguna d'elles implica, en certa manera, fer-se solidari de la seguretat que assoleixen els fons que a elles es confien. Per això creiem que respecte aquest article i a tot el que faci referència a aquest control, valdrà la pena de pensar-s'hi molt bé, sobretot en vista a què no pugui implicar mai una responsabilitat solidària de la Generalitat quan sigui recomanada la col·locació dels béns d'una mutualitat determinada en un Banc o entitat també determinats.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. SOLER I BRU: Jo celebro la intervenció del senyor Ruiz i Ponseti i no esperava menys d'ell, perquè sé quins són els seus coneixements respecte a mutualitats i assegurances socials; i, a més a més, tots dos formen part d'una mutualitat important de Barcelona, i el sol fet de formar-ne ell part, em donaria ja format un argument que contradiu la tesi tant actuarial que ha volgut imposar ell en el sentit matemàtic.

Jo vull referir-me a aquelles paraules del senyor Zulueta, i és cert que tot ha de tenir una base econòmica i numèrica, però una solució exactament matemàtica no la tindrà. La mutualitat, la puresa de la mutualitat, sols es pot aplicar en aquells aspectes que es volen cobrir, que no tenen un temps determinat de risc. En quant al que es vol cobrir té un temps determinat, ja no es pot aplicar la forma de mutualitat pura i s'ha d'aplicar la forma de capitalització.

La forma actuarial és la ideal; però cal tenir en compte, que en ordre a defunció, sabem que tots hem de morir, però no sabem quan; i en quan es parla de malaltia, no podem preveure, no sabem quan hem d'estar malalts; i així per l'estil.

El mutualisme fa miracles, com ha pogut constatar bé el senyor Ruiz i Ponseti en aquella mutualitat a què alludíem abans. El mutualisme és una suma d'accions concentrades en una sola mà. Deia el malaurat Zulueta, que en certa manera el meca-

nisme de la mutualitat és equiparable a una lent que concentra els raigs de sol, i engendra un focus; i virtualment l'operació queda conclosa una vegada els socors que s'han de donar s'han donat. Nosaltres volem que aquesta atenció social sigui a base d'una cooperació mútua, d'una assistència mútua, perquè els socors escampats un per un, no produirien benefici apreciable i eficaç; i, en canvi, totes les quotes concentrades en una sola mà, produeixen grans beneficis.

Aquestes qüestions ens donarien ocasió a estendre'ns desmesuradament, però avui no creiem oportú estendre'ns en majors consideracions, deixant el fer-ho per quan creiem que es presenti ocasió adient en la discussió de l'articulat.

Jo crec, com el senyor Ruiz i Ponseti, que efectivament les mutualitats exerceixen una funció estatal. Les mutualitats, com tota funció de socors, com les Companyies d'assegurances, existeixen perquè l'Estat no ha tingut cura d'assegurar els seus súbdits en les atencions i socors que puguin necessitar. Si l'Estat, des d'un bon principi ja hagués començat a ésser un emparador o tutor en aquest aspecte, no hi haurien moltes de les coses que amb un ordre particular hi han; però l'evidència és aquesta: com que l'Estat no ho fa, existeix la iniciativa particular. Però la iniciativa particular no pot ésser obligatòria, sinó que ha d'ésser voluntària, i per això el Parlament de Catalunya crea una Llei de Mutualitats, i dintre de les seves funcions de Parlament, recull les voluntats disperses de tot Catalunya, i fa un organisme intermediari, per a anar a unir-les totes en una assegurança social. La finalitat és un conjunt de regulació purament de mutualitat, i quan arribi l'hora, si no la Generalitat, la República, i sinó Ginebra, pot desenrotllar una tasca en relació a aquestes qüestions, en un sentit d'obligatorietat. Però aquí tenim unes mutualitats constituïdes, emparades i subjectades per la pròpia Generalitat, i nosaltres veiem en aquestes mutualitats constituïdes, l'òrgan; no destruïm el creat, sinó que aprofitem el que hi ha creat, per esdevenir una funció del Govern; i així és com aquesta Llei tendeix a què aquest òrgan resti subsistent quan vingui aquest cas. I dic això de la malaltia; podem també aplicar-ho, fer-ho extensiu, a altres casos que poden presentar-se.

En el si de la Comissió ens hem trobat amb el fet de què tots érem contraris a emprar el mot «reassegurances», perquè la cultura mutualista, el poble, sempre que sent a dir «assegurances» o «reassegurances» s'espanta, perquè creu que és una fórmula mercantil; però si s'empra aquesta paraula, és en aquest cas, amb l'esperit de què aquesta reassegurança es basi o sigui feta a base d'un mutualisme.

La part més important que el senyor Ruiz i Ponseti ha tocat, ha estat la dels valors. Evidentment, entre aquest precepte i altres dels imposats per la Llei de Bases de la Cooperació, evidentment fem una Llei intervencionista, i fins algú pot dir que excessivament intervencionista; però quan la fem no és amb la necessitat d'intervenir estil antic estat, és a dir, per a posar-se dintre sols en forma fiscal i treure'n tot el possible, sinó que fem aquesta intervenció com una mena de tutelatge, però una mena de tutelatge per a la millor resolució d'aquests casos. I si aquesta tutela ha d'ésser efectiva, sempre valdrà

més prevenir que curar. Si donem una fiscalització al Consell Superior de la Cooperació i li diem: «Examinaràs la pura inversió de fons una vegada que estigui fet», podem influir en aquell mutualisme si la inversió està mal feta. En canvi, si establim que en cada cas es podrà dir si es pot fer la inversió, li donem una fórmula de tutela i evitem els perjudicis.

La responsabilitat de recomanar uns valors o altres, em sembla que no és cap cosa nova i no pot produir cap perjudici per quan les Lleis de la República ja ho fan ara. Sí; fins la Llei d'Assegurances de l'any 1908 ja estableix aquest mateix precepte, i l'antiga Comissaria de Segurs, avui Direcció General d'Estalvis i d'Assegurances — no recordo exactament si és aquesta la seva denominació — ja publica en el seu *Bulleti* mensual la llista dels valors en els quals poden col·locar els seus fons les Companyies d'assegurances i les mutualitats. I suprimeixen d'aquesta relació aquells valors que encara que haguessin figurat en la mateixa amb anterioritat, hagin sofert una depreciació. Per tant, no veiem cap motiu per sentir temença en ordre a la responsabilitat que pugui contreure un Consell Superior de Cooperació en relacionar periòdicament una llista de valors en els quals poden invertir els seus fons les mutualitats. Però a més a més d'això dit en sentit teòric, m'expresso així, jo podria esmentar al senyor Ruiz i Ponseti casos ocorreguts dissortadament en què s'han comprat determinats valors industrials per la influència dels individus de la Junta directiva d'una mutualitat, sense aquelles garanties necessàries que aquests valors haurien d'haver tingut; inclús li podria esmentar casos en els quals s'han comprat finques propietat d'individus directius de la mutualitat. I el sol fet de què això sigui, ja vol dir que es pot fer en perjudici evident de la mutualitat, per anar a cercar un benefici d'interès particular.

Dit això, en tot l'altre, crec que com sempre ens trobarem i que entre tots farem que aquest precepte de la Llei de Mutualitats siguin una cosa bona per Catalunya, bona per la Mutualitat, i que sigui a gust de tots.

El Sr. PRESIDENT: Acabada la discussió de la totalitat. Comença la de l'articulat.

(Són aprovats, sense discussió, els articles 1, 2 i 3 del Dictamen, als quals no havia estat presentat cap vot particular ni cap esmena.)

Es dona lectura a l'art. 4.)

El Sr. CASADEMUNT: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. CASADEMUNT: El segon paràgraf d'aquest article queda modificat en la forma que segueix: «Per excepció, les mutualitats ja existents en el moment de promulgar-se la present Llei, podran ésser disculpades pel Consell Superior de la Cooperació del compliment del precepte establert en l'apartat tercer de la Llei de Bases sempre que reuneixin les característiques previstes en el paràgraf anterior i la pràctica demostrï l'eficiència en llur funció. Aquesta excepció no regirà en cap cas en l'elecció dels organismes directius.»

El Sr. PRESIDENT: S'aprova amb aquesta modificació?

El Sr. FRONJOSA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Fronjosà.

El Sr. FRONJOSA: Resulta, senyors Diputats, que s'ha llegit una esmena de la qual no n'havíem tingut esment i jo penso que el procedent i fins allò indispensable era que aquesta esmena hagués estat previamente repartida als senyors Diputats.

Jo tinc tota la confiança en els companys de minoria i tinc tota la confiança en la Comissió...

El Sr. PRESIDENT: Es tracta d'una simple modificació que proposa la Comissió. No es tracta de cap vot particular ni cap esmena i se'n ha donat compte per si algun senyor Diputat volia fer alguna observació. No es tracta, per tant, de cap desconsideració als senyors Diputats. Tanmateix, la Comissió podria deixar en suspens l'article.

El Sr. FRONJOSA: Si es tractés de modificar una paraula sola o fins d'invertir una oració gramatical, seria fàcil la percepció del que es tracta, però donat l'abast de la modificació introduïda resulta que després hom no sap ben bé allò que hom vota.

El Sr. SOLER I BRU: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. SOLER I BRU: Per aclarir al senyor Fronjosà que no hi ha per part de la Comissió el meu lleu desig de molestar als senyors Diputats amb aquesta variació. Simplement, ha estat degut a la precipitació en fer el dictamen que ha fet que quedés aquest art. 4.º tal com era en el primitiu projecte, que no era el dictaminat per la Comissió. S'ha fet ara un segon paràgraf, però d'acord amb el Conseller i amb tots els components de la Comissió, o sigui que ha estat aprovat per unanimitat.

Amb tot, jo ja hauria proposat després de llegir la modificació que no s'aprovés tal com ho ha fet constar bé la Presidència. Per tant, no era la nostra intenció fer passar una cosa que no coneguessin els senyors Diputats. S'estan fent les còpies que seran repartides als senyors Diputats i podrà quedar l'article pendent per a discutir-se després.

El Sr. PRESIDENT: Queda pendent de redacció l'art. 4.º

(S'aprova l'art. 5.º al qual no havia estat presentat cap vot particular ni cap esmena.)

Es dona lectura a l'art. 6.º)

El Sr. RUIZ I PONSETI: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ruiz i Ponseti.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Senyors Diputats: Encara que no hagués presentat l'esmena corresponent a aquest art. 6.º, no serà cap sorpresa per a la Comissió, perquè ja la vaig anunciar quan discutíem la Llei de Cooperatives.

Jo proposaria simplement que aquest art. 6.º fos suprimit. Crec, com creia el dia que parlàvem de les cooperatives, i com creuré sempre que es tracti de fer treballar sense retribució, que és una equivocació en règim de retribució per treball el fer treballar de franc al ciutadà que sigui.

Es tracta, segons ha explicat el senyor Soler

i Bru més d'una vegada, que la base de les mutualitats és «el tots per un i un per tots» i aquí passa que solament es dóna el cas de què «un per tots», però el «tots per un» falla. S'obliga al que es tria com a element directiu a què treballi per la col·lectivitat, però la col·lectivitat no és capaç de fer el més petit sacrifici pel que tria com a element directiu. Això és ja una injustícia de naixença i tota injustícia de naixença, crec jo que no tenim cap dret a fer-la figurar en la Llei.

Si fos solament per una injustícia platònica, només per combatre la injustícia en si, no m'aixecaria a proposar que l'art. 6.^è desaparegui de la nostra Llei. És precisament per a donar una eficiència de funció a les Mutualitats pel que jo desitjo que desaparegui aquest art. 6.^è Vivim en un règim capitalista, ho diem moltes vegades; però com que per a nosaltres és un vertader pesombre, és una desgràcia, ho hem de fer constar a cada moment; i si vivim en aquest règim, vol dir que els ciutadans tots es mouen per llur egoisme, solament cerquen la retribució. De tant en tant, molt rarament, es troba algun apòstol que s'ocupa de les coses col·lectives, purament pel desig de fer el bé; però aquestes persones són rares fins avui i comencen ja a ésser raríssimes, i és de preveure que temps a venir seran extraordinàriament raríssimes. Cada dia serà més difícil perquè es veu clara l'evolució de tota l'economia en aquest sentit, cada dia va essent més difícil trobar homes que s'ocupin dels afers col·lectius sense cercar un guany immediat i això és un perill per a tots els ciutadans. Cada dia va essent més difícil trobar elements directius eficients en les societats i és perquè en general no són retribuïts.

Hem de fugir d'això. A cada home que la col·lectivitat encarregui un treball, la col·lectivitat l'ha de retribuir. Aquell home que treballa per tots, és just que entre tots facin un petit sacrifici en favor d'aquell que s'ocupa dels interessos de tots.

Si suprimíssim aquest article no vol pas dir que demà mateix tots els elements directius que comencin a cobrar unes indemnitzacions, però deixarem en llibertat a les mutualitats perquè en els seus estatuts facin el que tinguin per convenient.

Creo que seria una equivocació el que consignéssim en la Llei el principi contrari, que diguéssim que no podran existir mutualitats si els respectius elements directius no són retribuïts. No proposo això; proposo, simplement, que desaparegui l'art. 6.^è que deixem en llibertat les Mutualitats perquè respecte d'aquest punt s'organitzin com creguin millor. Al cap d'avall vosaltres sou liberals, us vanteu d'ésser liberals en tot moment i procedint d'aquesta manera no faríeu més que honor al vostre liberalisme.

Per consegüent, si deixeu en llibertat a les Mutualitats respecte d'aquest punt millorareu la Llei, fareu possible que les Mutualitats funcionin d'una manera més eficient i en darrer resultat, com deia abans, haureu fet honor al vostre liberalisme.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. SOLER I BRU: Quan es discutia aquest punt en la Llei de Cooperatives la Comis-

sió va accedir a la mateixa petició que fa ara el senyor Ruiz i Ponseti, perquè va entendre que el treball que comportava la direcció de les Cooperatives era un treball més constant, més personal, més seguit, més continuat; de manera que perjudicava els interessos d'aquells que havien d'anar a dirigir una cooperativa. Però en les Mutualitats és tot al revés. Els elements directors de les Mutualitats fan els treballs en èpoques i hores que no perjudiquen els interessos propis, i si féssim una cosa contrària ens trobaríem que els que dirigien les mutualitats serien els que — i perdoneu la frase — en públic se'n diu els *andadors*, aquells que estan en contacte amb tots i cada un dels socis i que farien un cacicat, s'erigirien en directius, manarien i cobrarien. I ara, per evitar el no perdre el seu pa de cada dia, el guany que van fent d'*andadors*, tenen directors que no cobren, superiors a ells, i que vigilen la seva feina. A més, entenem que hi ha un cert principi d'ordre moral que implica que els que cobren no es fiscalitzin ells mateixos, i les directives de les mutualitats són només que fiscals, fiscals d'una administració que es fa. A més, nosaltres ho hem preguntat després del debat anterior, el de la Llei de Cooperatives, a moltes mutualitats i individus de la Federació de Mutualisme, i ells diuen que han mantingut i mantindran sempre el criteri de què els directius no cobrin mai; en primer terme, perquè diuen — contràriament al que el senyor Ruiz i Ponseti opina — que hi ha lluita per a ocupar càrrecs directius, i si els retribuïu serà molt més crua aquesta lluita, perquè aleshores aniran per al càrrec i per la retribució i, en segon terme, perquè tenen por que aquells que són directors d'una mutualitat, que fan el servei a hores fora del seu treball, si troben una retribució en aquella mutualitat, potser negligiran el seu treball, i això també tindria una conseqüència en l'ordre moral, per a perdre un home el seu propi ofici, perquè es trobaria compensat per una funció directora que és mòbil, que el poden treure a voluntat de l'assemblea i després trobar-se el carrer sense mitjans de vida.

Em sembla, doncs, que el cas de les mutualitats no és pas el mateix de les cooperatives i, per tant, la Comissió no pot atendre el prec del senyor Ruiz i Ponseti i manté aquest article.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ruiz i Ponseti.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Jo lamento que el senyor Soler i Bru hagi tancat de cop la discussió sense sentir la nostra rectificació, perquè potser hauríem donat algun argument que el poguéssim convèncer.

Ja sé que dintre de les mutualitats actuals, en general, domina el principi que deia el senyor Soler i Bru. Creuen que les funcions directores no han d'ésser retribuïdes.

No he plantejat pas la conveniència de modificar la constitució d'aquestes mutualitats; només volia que restessin en llibertat les mutualitats que s'hagin de constituir, les que hagin de fer nous estatuts; és a dir, deixar en llibertat tots els ciutadans per a constituir les mutualitats, respecte a aquest punt, en la forma que tinguessin per convenient. El senyor

Soler i Bru ens deia que malgrat no ésser retribuïdes les funcions directives, sembla que encara hi ha lluites per a assolir aquests càrrecs directius. Jo que sóc una mica mal pensat, relacionava aquesta dita d'ara del senyor Soler i Bru amb aquella dita d'abans que denunciava davant del Parlament, que sembla que algunes mutualitats havien arribat a comprar finques que posseïen alguns dels seus elements directius; sembla també que algunes mutualitats havien comprat valors industrials, en les indústries dels quals estaven interessats aquells elements directius. Jo no voldria que aquestes lluites per assolir càrrecs directius fossin degudes a aquestes petites cobejances. No crec que sigui per això; crec que són lluites nobles buscant el benefici de la col·lectivitat. Això vol dir que mentre hi hagi la possibilitat de trobar elements entusiastes que vagin a la busca de càrrecs directius sense retribució, faran molt bé les mutualitats d'explotar aquests apòstols — dic explotar-los en el sentit més noble de la paraula —, però vindrà un dia que s'acabaran. Desgraciadament s'estan acabant; tots sabem les dificultats que passen tota mena d'entitats civils per trobar uns bons quadros directius, i per quan aquest dia vingui, crec que posem un entrebanc innecessari en la nostra Llei en dificultar que aquelles mutualitats puguin estructurar els seus estatuts en vista a trobar bons elements directius pagant-los el que sigui necessari. Perquè l'argument que feia el senyor Soler i Bru, de què el dirigir les mutualitats dona menys quantitat de feina que el dirigir cooperatives, en tot cas voldria dir que quan arribés l'hora de les retribucions, les retribucions haurien d'ésser molt més petites. Però jo no vull dir que aquestes retribucions s'hagin de portar a zero si hi ha per entremig un treball efectiu. Jo crec que la diferència més essencial que hi ha entre les mutualitats i les companyies d'assegurances privades, és precisament en aquestes retribucions dels seus elements directius. Com més ben retribuïts estiguin els elements directius d'una manera directa, resulta — és fatal — que més ben dirigides estan les societats i més possible és la seva prosperitat. És una cosa molt humana, molt trista, però és així. I jo, precisament, com que voldria veure un ràpid progrés de les nostres mutualitats, voldria no privar-les de la possibilitat de què busquin allà on siguin i de pagar-los al preu que costin, bons elements directius.

Es una manera completament distinta de veure el problema; és una manera molt més liberal i crec, insisteixo, que no hi perdriem res suprimint aquest article 6.ª.

El Sr. SOLER I BRU: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. SOLER I BRU: En primer terme, en dir en la meua intervenció anterior, que la Comissió no podia acceptar-ho, no prejutjava que noves raons del senyor Ruiz i Ponseti no poguessin convèncer la Comissió i aquesta accedir al seu prec. Era fins aquell moment que la Comissió no havia estat convençuda i, dissortadament, encara continuem igual: a nosaltres no ens ha pogut convèncer. Però mentre el senyor Ruiz i Ponseti anava veient excel·lències en la retribució dels directius, jo anava forjant-me la idea de què si no es troben directors, com ell diu, per trobar-los pagant haurien d'ésser molt ben pagats, però més ben pagats en la funció aquesta

directora que no ho són en la vida professional dels individus que es busquin per a ésser directors. I jo pregunto: ¿Si la mutualitat és la forma més econòmica de prevenir determinats riscos, si es fan les mutualitats per economies, si la pròpia mutualitat ja no porta en si aquelles despeses que les companyies d'assegurances en diuen de producció — perquè les mutualitats no poden fer propaganda per la seva pròpia economia — les anirem a agravar amb uns sous tan fantàstics als elements directors, amb el qual quedaria destruït el principi bàsic econòmic de les mutualitats i, a més, com que són càrrecs movibles que duraran un any, que en duraran dos, que en duraran tres, però que no duraran sempre — que aquest sou més gran al que ell guanyava, que se li ofereix en anar-lo a buscar perquè vingui, perquè sinó no voldria ésser directiu —, no ens trobaríem que això fos la causa que el dia de demà es quedés sense aquest sou i sense el que tenia anteriorment, la qual cosa crearia un conflicte dintre l'ordre moral, com he dit abans? Però en fi, jo he de dir, al final, que la mutualitat, en el concepte del senyor Ruiz i Ponseti, ha de pagar bé, no a aquests senyors de les Juntes directives, sinó als seus funcionaris, a aquells tècnics que porten la mutualitat; i aquí no es tracta de tècnics, aquí es tracta purament i exclusivament de directius, dels senyors que componen la Junta directiva, i com a tal, aquestes funcions directives no tenen dret a emoluments. Per tant, insisteixo, bo i sabent-me molt greu, en què la Comissió no pot acceptar l'esmena del senyor Ruiz i Ponseti, suprimint aquest article.

El Sr. PRESIDENT: S'aprova aquest article?

El Sr. RUIZ I PONSETI: Amb els nostres vots en contra.

(Resta aprovat l'art. 5.e amb els vots en contra dels senyors Ruiz i Ponseti i Fronjosà.)

Són aprovats sense discussió els arts. 7 i 8 del dictamen, aïx quals no hi ha presentats cap esmena ni cap vot particular.

Es dona lectura a l'art. 9.)

El Sr. SOLER I BRU: Demano per parlar.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

(Entra a la Cambra l'honorable senyor Conseller d'Economia i Agricultura.)

El Sr. SOLER I BRU: Un aclariment: Allí on diu «ésser major de la vigèssima part dels associats», vol dir «ésser inferior».

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Simó i Bofarull.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Per a pregar a la Comissió que com que sóc absolutament llec en matèria de mutualitats, em faci el favor, en la forma clara que sap fer-ho, d'explicar l'abast de l'apartat d, «Les responsabilitats limitada o il·limitada dels associats, en proporció als socors establert».

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. SOLER I BRU: Si es tracta de mutualitats, els subsidis de les quals de quota fixa, s'atorguen per mitjà de capital, en exhaurir-se aquest capital poden els seus socis refer-lo, o pot crear-se una quota complementària per atendre aquells subsidis que per exhaurir-se el capital no s'han pogut donar. Si el subsidi es dona per derrama, als reglaments hi

ha de constar que els socis vénen obligats a donar tant per a fer el màxim de socors; per tant, el reglament ha de dir si els associats s'obliguen o no s'obliguen a passar d'aquella quota tipus, o a crear-se un suplement de quota en quant el capital s'exhau-reixi, i d'aquí ve la responsabilitat limitada o illimitada dels socis, perquè si el reglament no ho diu, després hi pot haver litigi. Per això el reglament diu: «Tu pagaràs tant, però en cas — com moltes entitats ho fan — que l'excés de risc — epidèmia en cas de malaltia — obligui a fer una aportació extraordinària serà per virtut d'acord de la Junta general». O no diu això, i llavors el soci no ve obligat a aquella quota extraordinària. I en derrama, exactament igual. No sé si m'he explicat prou bé, per portar l'aclariment que desitjava el senyor Simó.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Simó.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Agraeixo molt les explicacions que s'ha servit donar-me el senyor Soler i Bru. En efecte, queda clar, però nosaltres estem imbuïts dels prejudicis del Codi de Comerç. Es clar que el Codi de Comerç no té res a veure amb les mutualitats, però com que en l'art. 2.ª es parla de personalitat legal colectiva i aquí es parla de responsabilitat illimitada — és clar que el mot «illimitada», al meu entendre, no hi està prou clar, des del moment que a sota s'hi estableix la limitació en proporció als socors establerts, i en aquest cas no és illimitada, perquè sempre hi ha la limitació dels socors establerts —, crec que es podrien substituir aquestes paraules per «definida i indefinida», ja que ve definida per la quantitat dels socors, però en dir illimitada pot donar lloc a una certa confusió, amb el seu contrari que és la responsabilitat limitada. Pot bastar o no tots els béns dels interessats. Només volia fer aquest aclariment.

El Sr. SOLER I BRU: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. SOLER I BRU: Encara que hi cap aquesta relació de l'art. 2.ª en l'apartat d de l'art. 9.e, de fet no hi és, perquè en l'art. 2.ª es defineix l'acció conjunta, volent dir que no hi pot haver característiques especials per un soci o un sector determinat, sinó que han d'ésser tots els deures mancomunats entre tots, i aquí fa referència a la responsabilitat que contreu l'associat en ingressar a l'entitat. No obstant, no tinc cap inconvenient, si els meus companys de Comissió ho creuen també així, a canviar les paraules «limitada» i «illimitada» per «definida» i «indefinida», que, en el fons, a mi em diu el mateix.

El Sr. PRESIDENT: ¿Queda així la redacció d'aquest article? (Assentiment.)

El Sr. RUIZ I PONSETI: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ruiz i Ponseti.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Volia referir-me a l'apartat b, que la modificació que ha introduït el senyor Soler, en nom de la Comissió, em sembla que li treu tota la seva eficàcia; em sembla que estava ben redactat, que allí on diu «major de la vigèssima part» hauria de seguir dient «major de la vigèssima part»...

El Sr. SOLER I BRU: Ja ho he aclarit abans.

El Sr. RUIZ I PONSETI: el dictamen que nosaltres tenim diu «major de la vigèssima part dels associats». Per a nosaltres ha de dir *major*; és a dir, perquè representa una garantia pels associats, ha de

dir que no podrà ésser major de la vigèssima part dels associats el quòrum obligatori, perquè si no es podrien redactar uns estatuts que diguessin que es necessitaran tres quartes parts dels associats per a demanar una assemblea general.

El Sr. SOLER I BRU: Potser tenim una confusió. Nosaltres volem dir que el nombre mínim per a demanar assemblea ha d'ésser una vigèssima part, i tal com vostès diuen em fa l'efecte que ha d'ésser major de la vigèssima part.

El Sr. RUIZ I PONSETI: L'apartat b, si em permet el senyor President de la Comissió...

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ruiz i Ponseti.

El Sr. RUIZ I PONSETI: ...i el senyor President de la Cambra...

El Sr. PRESIDENT: La Presidència, encara és qui atorga la paraula.

El Sr. RUIZ I PONSETI: ...diu: «temps, forma i manera d'exercir els associats llurs drets. El nombre mínim de peticionaris per obligar a convocar assemblea extraordinària, no podrà mai ésser major de la vigèssima part dels associats.» Es a dir, si digués inferior, aleshores es podria donar el cas que uns Estatuts fixessin que per a demanar assemblea extraordinària ha d'ésser la meitat dels associats, i això per a nosaltres seria una aberració.

El Sr. SOLER I BRU: Té raó, el senyor Ruiz i Ponseti.

El Sr. PRESIDENT: Resta perfectament aclarit.

(S'aprova l'art. 9.e, la redacció definitiva del qual és la següent:

«Article 9.e En els Reglaments o Estatuts es fixaran ben clarament:

a) Les condicions i forma d'admissió dels socis.

b) Temps, forma i manera d'exercir els associats llurs drets. El nombre mínim de peticionaris per a obligar a convocar assemblea extraordinària no podrà mai ésser major de la vigèssima part dels associats.

c) Època de l'any en la qual l'organisme directiu o administratiu rendirà comptes de la seva gestió en assemblea general de socis.

d) La responsabilitat definida o indefinida dels associats en proporció als socors establerts.»

Es dona lectura a l'art. 10 del dictamen, al qual no ha estat presentat cap vot particular ni cap esmena.)

El Sr. RUIZ I PONSETI: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ruiz i Ponseti.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Només per a preguntar a la Comissió si encara és partidària de què subsisteixi aquest segon apartat de l'art. 10. Quan vàrem parlar de les cooperatives, ja protestàrem d'aquesta confusió de comptabilitats. Si la Comissió insisteix en el seu criteri, nosaltres ja no en lliurarem nova batalla respecte del mateix punt.

El Sr. SOLER I BRU: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. SOLER I BRU : Aquest segon paràgraf de l'article és calcat del que diu la Llei de Cooperatives, ja aprovada ; s'ha fet coincidir en forma que diguin el mateix.

(S'aprova l'art. 10.)

S'aproven sense discussió els arts. 11 i 12 del dictamen, als quals no ha estat presentat cap vot particular ni cap esmena.)

El Sr. PRESIDENT : Se suspèn aquest debat.

Votació definitiva del Projecte de Llei de Cooperatives

El Sr. PRESIDENT : Va a procedir-se a la votació definitiva del Projecte de Llei de Cooperatives, en votació ordinària. Tots els senyors Diputats tenen ja el Projecte. ¿S'aprova la redacció definitiva del Projecte de Llei de Cooperatives? (Assentiment.)

Essent evident que hi ha el quòrum reglamentari, resta aprovat definitivament el Projecte de Llei de Cooperatives.

(La Llei aprovada es publica com a annex al present número del DIARI DE SESSIONS.)

Discussió del Dictamen de la Comissió de Sanitat sobre el Projecte de Llei de Bases per a l'organització de la Sanitat a Catalunya

El Sr. PRESIDENT : Comença la discussió de la totalitat del Dictamen.

El Sr. CUNILLERA : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula la Comissió.

El Sr. CUNILLERA : Senyors Diputats : He de començar per demanar perdó als senyors Diputats, ja que, havent-se'm encarregat a darrera hora la presentació d'aquest Projecte de Llei, no podré fer la defensa que caldria i que segurament qualsevol altre dels membres de la Comissió hauria fet ; però vegeu-hi, si més no, tota la voluntat de fer-vos conèixer, d'una manera curta i breu, la importància del Projecte de Llei que ara es posa a la consideració del Parlament.

Es tracta, senyors Diputats, de la presentació de la Llei de Bases per a l'organització de la Sanitat i l'Assistència Social a Catalunya. Segons l'article 12 de l'Estatut de Catalunya, a la Generalitat li correspon la legislació exclusiva i l'execució directa de les funcions que es determinen en uns apartats, entre els quals hi han els següents : Apartat C) La beneficència i l'assistència social, i Apartat D) La sanitat interior, exceptuant el que està disposat en l'apartat setè de l'art. 15 de la Constitució ; aquest apartat setè de l'art. 15, diu : «Les bases mínimes de l'organització sanitària interior.» Aquest article taxatiu, reconeixent a la Generalitat de Catalunya la legislació plena i exclusiva i l'execució directa de la funció sanitària i d'assistència social, ha portat com a conseqüència que el Departament vulgui d'una manera eficient i pràctica portar aquesta sanitat i aquesta assistència als llocs on desgraciadament encara no hi

havien arribat, amb la poca voluntat que hi posaven en tot el que feia referència a aquestes qüestions, els Governos centralistes. I he de dir que és lamentable i fa pena veure de les quantitats que posava l'Estat espanyol en els pressupostos per a aquestes funcions, la quantitat minça, la quantitat ridícula que es destinava a les nostres terres i a les nostre comarques. Per exemple, per a la lluita antituberculosa, de quantitat que s'hi esmerçava, de tretze a catorze milions de pessetes, escassament n'arribaven a Catalunya unes quinze o setze mil, i encara distribuïdes en forma que no podien donar un rendiment eficaç i així, a la capital de Barcelona teníem un sanatori, més ben dit, un dispensari central, que feia pena veure'l, per quant era només que una senzilla quadra arranjada d'una manera absurda, en contra de les normes que fan referència a aquests establiments, i es veien a les sales d'espera els pacients havien d'estar amuntegats els uns amb els altres, els malalts amb els sans, els que anaven a saber llur estat de salut amb els greument atacats.

(Entra l'honorable senyor Conseller de Cultura.)

Doncs bé, el Departament de Sanitat ha estructurat aquí un Projecte de Llei de Bases Sanitàries, que té, per a la nostra terra, una importància potser excepcional. En estructurar la Sanitat, a Catalunya, era precís que s'organitzés a base d'unes comarques, fugint d'aquelles antigues «províncies», anant a cercar els mitjans, els elements que necessita la Sanitat, ja sigui per al poble rural, ja per als llocs més escampats de la nostra terra, per a portar-los-hi aquells mitjans moderns que s'imposen en tota nació civilitzada i que imposa també el més avençat en aquestes matèries.

Per això hem començat distribuint aquesta organització en una forma dificultosa. Ens trobàvem, primerament, amb la dificultat de què encara a Catalunya no hi havia una divisió política, i això feia que el Departament i nosaltres haguéssim de procurar, en cercar aquesta divisió, no portar, no produir molèsties ni ferir susceptibilitats, sinó aprofitant tots aquells antics elements, tots aquells antics llocs d'organització, i el que es pogués aprofitar en aquestes matèries, estructurant-ho i organitzant-ho, en la forma que creiem i que creiem que és la més pràctica per a Catalunya.

El Projecte de Llei, segons veureu, conté una estructuració a base de centres comarcals, que nosaltres elevem a 16, i que tenen per damunt d'ells una mena de nuclis inter-comarcals, perquè és evident que en aquests nuclis comarcals és on s'hi posarà tot allò que faci falta, essent un petit departament sanitari on hi haurà per a totes aquelles organitzacions tot allò que vingui directament del Departament de Sanitat, i siguin el mitjà més pràctic per a arribar als pobles. Com deia abans, hi haurà també aquests nuclis inter-comarcals, aprofitant els antics centres, potser provincials, però que en l'actualitat ja tenen una organització màxima en les coses de Sanitat, i que poden, d'una manera més eficient i més pràctica, ésser com una mena de redós en el qual diverses comarques puguin agrupar-se per a totes aquelles altres coses per a les quals llurs facultats no arribin.

Després vénen els nuclis sanitaris, nuclis sanitaris que nosaltres els fem agrupant una sèrie de municipalitats petites que no es bastin per elles soles per assumir les funcions mínimes de Sanitat i Assistència social, i que totes elles juntes puguin arribar, federant-se, a assolir tots els mitjans econòmics molt més pràctics i eficients per a atendre aquesta Sanitat.

I, finalment, els subnuclis sanitaris, que és ja la cèl·lula inicial de l'organització sanitària, o sigui el Municipi d'un nombre d'habitants prou suficient perquè ells per si sols puguin ésser la base, el fonament de la Sanitat en aquells pobles i en aquelles comarques.

Naturalment que aquests centres i aquests nuclis i subnuclis parteixen ja de la base de les funcions mínimes que han d'exercir tots els Municipis — funcions mínimes de Sanitat i funcions mínimes d'Assistència social — que vénen estructurades en el Projecte de Llei perquè es realitzin tots aquells serveis, s'estableixi i s'organitzi tota aquella sèrie de funcions que avui estan completament desorganitzades, que avui, més ben dit, no existeixen; hem de fer que s'organitzin i s'encarrilin a fi i efecte que temps a venir pugui ésser cada poble un mirall, com ho són molts països d'Europa, principalment de Suïssa, de Bèlgica, d'Holanda i de Dinamarca, en els quals cada poblet té les funcions sanitàries tan ben organitzades, que hem de voler imitar-los per a pobles nostres de 25,000 i 30,000 habitants. Aquestes funcions mínimes que, com dic, vénen especificades al Projecte de Llei.

Necessitarem, a més d'aquestes Bases de Sanitat i Assistència social, totes aquelles reglamentacions i aquelles Lleis complementàries per acabar de perfilar tot això que ara nosaltres anem a discutir.

Posem també amb l'Assistència social, a més d'aquelles funcions municipals mínimes, una organització hospitalària, que també en l'Estatut ve posada d'una manera taxativa quan diu: «Les Institucions d'Assistència de caràcter privat seran intervingudes per la Generalitat.» Això vol dir que nosaltres acceptem de bell principi totes aquelles Institucions, tots aquells Hospitals, que en l'actualitat ja existeixen, però que és necessari que, per a exercir aquelles funcions i perquè les mateixes siguin eficients, hi hagi una unió, que estiguin completament compenetrats els uns amb els altres. Cal que en aquests Hospitals, molts d'ells d'assistència particular, la Generalitat, que portarà la Direcció única sota el seu Departament de Sanitat i Assistència Social, tingui una intervenció directa, i així podrà arribar-se a allò que nosaltres anomenem federació de centres d'Assistència Social, perquè puguin per ells sols treure de l'hospitalització aquell caire que, principalment a Barcelona, té tan de desastrosos i de trist, perquè molts malalts puguin, amb bones condicions, traslladar-se a tots aquells Hospitals corresponents a cada una de llurs comarques.

I, finalment, instaurem també en el nostre projecte de Llei de bases, la coordinació de serveis a base de les Cartes municipals sanitàries. Nosaltres creiem que molts Municipis, i també federació de Municipis, quan tinguin un volum de po-

blació important, que nosaltres fixem en el nostre projecte en 30,000 habitants com a mínim, puguin per si sols, pel volum de llurs Pressupostos, fer totes aquelles funcions sanitàries sense la, diguem-ne, pressió de la Generalitat, sino considerant-los persones majors que poden per si soles, en administrar els seus cabals, actuar d'una manera potser millor que no pas dirigides per un organisme superior; els conferim totes aquelles funcions sanitàries que nosaltres citem al nostre projecte de Llei sempre, però, sota la tutela i el patronatge de la Generalitat. I en això diem, també, que aquestes Cartes municipals sanitàries hauran d'ésser objecte, en cada cas, de Lleis especials aprovades pel Parlament de Catalunya.

I, per fi, vénen els recursos que ha de tenir tota aquesta organització sanitària, que els posem nosaltres classificats en varis apartats, però l'inici principal dels quals és la imposició municipal sanitària mínima i després els ingressos de prescripció.

Aquest és el projecte de Llei que avui presentem, el projecte de Llei que necessitarà encara, per acabar de perfilar-lo, per la organització dels serveis de Sanitat, una sèrie de Lleis, principalment les que afectin orgànicament la Sanitat i Assistència Social i que el Departament tindrà cura de portar aviat a l'aprovació nostra perquè poguem d'una manera pràctica portar endavant aquesta obra sanitària, que ja que l'Estatut ens la reconeix en tota la seva integritat, nosaltres hem de voler que tots els altres pobles d'Espanya prenguin exemple de nosaltres en aquest aspecte tan essencial de la vida actual dels pobles. Res més.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Simó i Bofarull.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Nosaltres creiem que la discussió d'aquesta totalitat hauria donat lloc a més intervencions. Però ningú més no ha demanat la paraula, i a fi que no s'acabi la discussió de totalitat, hem de parlar quan tot just hem llegit fins a la base tercera del projecte. Però, en fi, donada la celeritat amb què es porten les tasques parlamentàries — de la qual cosa ens felicitem — procurarem dir el més breument possible, allò que d'una manera improvisada haguem pogut col·legir del què no hem pogut llegir i del què hem llegit.

Nosaltres tenim un concepte distint del que ha d'ésser una Llei de bases. Ja ho diu la paraula «bases»: uns quants preceptes de caràcter general, per no dir de caràcter universal, dintre de la matèria de què es tracta, sense detalls, deixant per a una Llei orgànica formar tot el bastiment de l'edifici, ja que això no ha d'ésser més que els fonaments i després per a un reglament, que sempre és necessari, l'assignació d'aquells detalls d'execució que es creguin oportuns. De manera que d'una mirada, d'una ullada ràpida sobre aquest projecte de Llei que es titula «de bases», nosaltres el primer que hi apreciem és la recta intenció que ha guiat als qui l'han confeccionat. No tenim discrepàncies de fons respecte de la seva orientació global, però ens sembla més aviat

una Llei orgànica que requereix un reglament molt espaiós, o bé per a ésser Llei de bases és excessivament casuística. Tant que arriba, àdhuc, a disposicions sobre el personal d'un determinat centre sanitari. Però obligats a admetre això tal com ve pèl dictamen de la Comissió, és més remarcable encara el concepte que acabem d'emetre, perquè en l'art. 1.º de la base primera es diu que el Departament de Sanitat i Assistència Social dirigità totes les activitats sanitàries i d'assistència social en els Municipis de Catalunya i, a més, cuidarà de l'organització, la vigilància i el desenvolupament de les funcions i els Organismes adscrits al seu servei, mentre no estigui establerta la Llei orgànica. Doncs ¿què es reserva per a la Llei orgànica? Si ja ara, aquí, d'una manera explícita en aquest text i d'una manera definitiva en sentit de definició per aquest concepte que acabem de llegir, el Departament ha d'organitzar, vigilar i desenrotllar no solament funcions, sinó els organismes mentre no vingui la Llei orgànica, és deixar a la discreció del Conseller o del Govern del Poder Públic tot el que després ha d'ésser objecte d'una Llei, i es podrà donar el cas que la Llei que vingui la faci un Govern distint, que interpreti aquestes bases d'una manera diversa. Jo aniria dintre de la totalitat i tot prenent això, a eliminar d'aquest text tot el que realment i positivament en termes parlamentaris s'entengui que no correspon a una Llei de bases, perquè la Llei orgànica cal creure que no trobarà grans dificultats parlamentàries per a la seva aprovació. Del contrari hem d'entrar aquí en la discussió de detalls que prejudgen la Llei orgànica. Aquí hi ha una invasió de matèries, que no és que jo en el fons les trobi malament, però sembla aquesta invasió poc metòdica.

Per altre costat, en termes generals, està clar que fóra objecte d'una compulsà, cosa natural en el Projecte — i dic «Projecte» perquè encara no és Llei Municipal — dels preceptes d'aquesta base primer en relació als nostres principis ideològics d'autonomia local, i després amb els preceptes legals de la Llei Municipal que estem elaborant. A nosaltres, així, de primer antuvi, ens sembla que si bé reconeixem per endavant que res més lluny del Govern i de la Comissió de disminuir la capacitat d'autonomia, la llibertat dels estats municipals, hi han aquí altres coses que són innecessàries o que haurien d'ésser introduïdes en el dictamen de la Llei Municipal. Hem començat per definir una base mínima dels serveis sanitaris municipals. S'enumeren després en la base segona, si no recordo malament, tots aquests serveis, en la base segona, apartat A, i ja estan nominativament expressats en la Llei Municipal en el Capítol de funcions i competències municipals, que ja hem aprovat. I, ¿és necessària aquesta reiteració de preceptes? Nosaltres entenem que no. És més, les Junes locals de Sanitat o Assistència Social seran presidides pels Alcaldes. I en tots els Municipis superiors a 4,000 o 5,000 habitants, o jo estic equivocat, hi ha no sols una Junta local de Sanitat, sinó una Comissió Permanent d'Assistència i Sanitat Municipal. Perquè, al cap i a la fi, ¿quines funcions tindrà aquesta Junta local que no estiguin ja en l'actualitat ateses? Al que pot anar-se és a un perfeccionament, a una intensificació dels serveis sanitaris; i per això no hi ha més que un camí,

que és el de donar mitjans econòmics als Ajuntaments, perquè, per fortuna, vivim en un país civilitzat, i els Municipis que tenen mitjans econòmics senten prou la importància de la sanitat pública i tots han fet i fan, ho hem de reconèixer així en relació als Ajuntaments de Catalunya, sacrificis i despeses enormement superiors, desproporcionats a les seves fonts de riquesa pública. Sí; hi han Municipis que tenen un pressupost de 1.700.000 pessetes i destinen 600.000 pessetes a assistència, amb el que aquests Ajuntaments demostren que els seus components senten quina és la missió dels representants del poble que administren els seus interessos en ordre a aquest aspecte tan important. I si ja existeixen aquestes Comissions, ¿per què establir aquests preceptes i per què fer res que pugui representar en el més mínim, innecessàriament, minvar la sobirania municipal?

Hi ha un precepte que, per ésser imprecís, ens fa abundar en la idea de què es vulguin suprimir les Comissions municipals. Perquè, ¿què faran aquestes Junes locals? Potser sí que hi ha alguna localitat de Catalunya que té organitzacions o agrupaments que tinguin finalitats de sanitat i assistència social, però fora dels convents de frares i asils de monges en relació a les dones que treballen a la fàbrica, no en coneixem cap. I si anem a laicitzar aquests serveis, no restaran més que els serveis municipals primitius, i ja en parlarem de les seves relacions amb l'Estat, dels serveis intercomarcals. Però això no és obstacle perquè subsisteixin les Junes municipals de Sanitat, ni és raó perquè es creïn aquestes altres Junes Locals.

Jo'nò conec prou bé els Instituts provincials d'higiene; però si m'hagués de fer ressò del que sento a dir, hauria de creure i dir que potser ara, des de fa poc temps, tenen una certa eficiència; però fins no fa molt, era una cosa en el paper, com les Junes de la Lluita contra la tuberculosi, o les junes de protecció a la infància, o tantes altres que presidien els Governadors, l'actuació dels quals era molt amable, molt activa, de gent que es sacrificava molt, però que, en definitiva, mai no es veia l'eficàcia d'aquestes institucions. Fer-ho respectar avui, em sembla que només pot fer-se com a punt de partida d'una Llei establerta, però si aquesta Llei de Bases vol ésser renovadora podia prescindir de procediments sense plena eficàcia. Si en el pla de conjunt es parteix de la base de l'organització provincial, i per a evitar gelosies s'aprofita l'existència d'aquest, per tal de tenir més facilitat d'execució, no hi tenim res a dir, però creiem que seria més propi d'un Reglament que no pas d'una Llei de Bases parlar dels inspectors de medicina, veterinària, farmàcia, perquè, ¿què ens reservem després pel reglament si a la Llei de Bases àdhuc es preveu la provisió de vacants? En descendir a certs detalls, tant se valdria parlar dels uniformes que hauran de portar els infermers de l'hospital. (*Rumors i rialles.*) Aquesta és una cosa casuística.

Al meu entendre, aquesta Llei està massa carregada de prosa i no hi fan pas falta molts dels seus preceptes per sortir-se del camp propi d'una Llei de Bases. Que el Departament de Sanitat dictarà normes?; això ja es diu en l'art. 1.º

Si ara es fa una divisió comarcal de sanitat abans de fer-se la divisió comarcal de Catalunya, ens podem trobar que estigui en contraposició amb els projectes de divisió, que ja se'n han fet ja cinc

de diferents, i això naturalment pot complicar un xic massa les coses.

Hi ha un precepte que parla de la mancomunicació d'Ajuntaments als efectes sanitaris, i aquest concepte es repeteix en diferents formes quan parla de nuclis i sots-nuclis. Federació de Municipis, a quins efectes? Que es digui agrupaments geogràfics de Municipis, això no té la transcendència que tingué el llapis del poder executiu assenyalant la divisió de províncies d'Espanya que des de la Porta del Sol va dibuixar-se a gratciat sobre el territori d'Espanya. Però la Federació de Municipis deu ésser per finalitats pròpies del Municipi, i al Municipi no li donem com a finalitats pròpies més que les que he llegit abans i que ja són a la Llei municipal, i si estan facultats els Municipis per a mancomunar-se i federar-se per a determinats serveis i entre aquests serveis hi ha els sanitaris, per què hem de repetir el precepte aquí?

També es parla dels nuclis i sots-nuclis comarcals, i es diu quines seran les funcions d'aquests sots-nuclis i dels nuclis: les mateixes del Centre Sanitari comarcal més reduïdes i totes aquelles especialitzades addients a les condicions i característiques de salubritat de llur radi d'acció, entre les quals es compten certes malalties específiques, com el goll, el tracoma, que sembla que volen anar-se extenent, i el paludisme. Molt bé que es dictin normes de sanitat establint demarcacions que des d'un punt de mira sanitari puguin estar infectades; bé que s'estableixi una organització especial sobre aquests epítets per tal d'evitar l'endèmia d'aquestes malalties; bé que es combatin. Però aquesta Federació de Municipis hem de saber com es tradueix en quant a la vida econòmica d'aquesta Federació, perquè en quant a assistència social diu aquí, en el número dos de la base que crec que es la tercera, que els Ajuntaments consignaran en llurs pressupostos les quantitats indispensables per atendre aquestes obligacions. L'Ajuntament de Reus, per exemple, té 500.000 pessetes consignades per assistència social, i aquesta xifra constitueix gairebé la tercera part del seu pressupost. Hi han aquí mesures tendents a evitar que un Municipi de comarca, pel sol fet d'ésser un centre agrícola i de mercat, es converteixi també en el *refugium peccatorum* dels malalts i dels pobres, no solament de la seva comarca, sinó de les comarques veïnes i fins d'altres línies de partió de Catalunya. Està bé; però, no ho diu també, això, la Llei Municipal?

Ens sembla que no es prou addient el referent al personal, perquè aquesta Llei de Bases no solament es refereix a bases orgàniques, sinó també al que es propi de Reglaments. Aquí es diu que els Ajuntaments respectaran el personal actual mentre compleixi amb el seu comès. Però, això tampoc no ho ha de dir la Llei de Bases, perquè és una obligació que tenen els Ajuntaments, la de respectar el personal mentre compleixi amb els seus deures. I després es diu que si hi han alteracions en quant a personal, la provisió és farà d'acord amb les normes que dicti el Departament de Sanitat. Això no pot ésser. Està discutint-se a la Comissió de Governació un Projecte respecte a les condicions pel nomenament de Secretaris i la Comissió portarà aquí, si la memòria no m'és in-

fidel en aquests moments, un Projecte de màxima llibertat pels Ajuntaments, per tal que puguin designar els seus Secretaris; i hi ha d'ésser la Generalitat, ha d'ésser el Poder executiu, que ens dongui les normes per a nomenar el personal sanitari? No. Això no ho ha d'admetre cap Ajuntament de Catalunya, i nosaltres, que estem aquí representant als Ajuntaments de tot Catalunya, podem consultar amb els nostres Ajuntaments, i podem consultar amb nosaltres mateixos, com a veïns d'un Municipi, i veurem què és el que pensem sobre això. Ademés, es diu que en tot cas es necessitarà el consentiment dels caps de serveis sanitaris de la Generalitat. Caps de què? Qui són aquests caps que han de donar el seu consentiment als Ajuntaments, i requereixo a la Presidència que em reservi l'ús de la paraula per un altre moment, fins que s'acabi de llegir la Llei de Bases perquè pugui tenir tots els elements de judici necessaris per argumentar, i una cosa essencial en aquest sentit és el perfecte coneixement del Projecte.

I com que no vull entorpir la marxa de la discussió, i com que crec també que hi hauran encara altres torns en pro i en contra, penso que tindrà ocasió d'intervenir novament.

El Sr. PRESIDENT: En la discussió de l'articulat podrà intervenir el senyor Simó i Bofarull i exposar els seus punts de mira respecte de cada un dels articles d'aquesta Llei.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: De les bases.

El Sr. PRESIDENT: Evidentment, de les bases, i a cada una d'elles podrà precisar els seus punts de mira.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Molt agraït a la presidència.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Sanitat i Assistència Social.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: Senyors Diputats: Vaig a referir-me a algunes de les consideracions que ha fet sobre aquest Projecte de Llei de bases el senyor Simó i Bofarull.

Jo m'abstindré d'entrar en detalls perquè ja li contestarà la Comissió, en quan a aquells punts que solament són coses d'interpretació sobre si té un aspecte massa casuístic o bé si s'aparta d'aquell concepte de la Llei de Bases que ha de tenir. La Comissió li contestarà bo i reservant-me jo la llibertat d'intervenir en el moment que ho cregui convenient. Però hi ha un altre aspecte de les moltes consideracions que ha fet el senyor Simó i Bofarull, que en aquest cas o és fill d'una lectura superficial del projecte o d'una manca d'interpretació de l'articulat o de les coses que diu. Diu ell, entre les coses que jo ara de moment li recolliré, que no s'explica el que nosaltres parlem de nuclis comarcals ni que fixem aquesta Federació de Municipis perquè el dia de demà pot venir una nova divisió de Catalunya en comarques i que això pot perjudicar i que tota la feina feta en aquestes bases sanitàries, tota aquesta sèrie de coses seria nul·la. Si el senyor Simó i Bofarull hagués llegit amb més atenció, segurament, els documents que jo li acabo d'enviar, veuria que el criteri que ha seguit la Comissió en aquest cas — que és una cosa molt lògica, seguint les indica-

cions que el Conseller de Sanitat havia donat —, aquests nuclis sanitaris no tenen res a veure amb les antigues comarques i amb les noves comarques que puguin estructurar-se, ni amb els antics partits judicials, sinó que obeeixen a un concepte propi, obeeixen a un concepte no fet en una forma arbitrària, sinó per l'estudi i segons les necessitats de cada comarca. I en aquestes dades que jo ara he enviat al senyor Simó i Bofarull, ell trobarà allí que ja estan completament delimitades les comarques sanitàries i que nosaltres, en adaptar-nos-hi, hem tingut en compte les següents circumstàncies. Primer, que no passés gaire més enllà de setanta o vuitanta mil habitants per comarca sanitària, i després, que aquella ciutat que actuï de centre sanitari on hi haurà instal·lat el nucli sanitari, comarcal, estigui equidistant de tots els seus pobles aproximadament de 50 a 60 quilòmetres. Això ho fem perquè si es vol tenir un bon control sanitari d'aquestes comarques, cal que no tinguin una població gaire densa i cal que el lloc més apartat del centre sanitari no sigui gaire més enllà d'una hora o d'una hora i mitja en transport normal, com pot ésser l'automòbil, com pot ésser el tren. D'aquesta manera pot haver-hi un control perfecte i desaparèixer aquell aspecte que ell mateix indicava dels antics Instituts provincials d'Higiene, que si tenien quelcom d'ineficac no era perquè no complissin una funció, sinó perquè se'ls hi assenyalava una funció massa extensa, impròpia per a poder complir una funció inspectora, perquè els Instituts provincials eren un centre situat en les antigues capitalitats de «provincia», que havien de tenir cura de tota la inspecció i el control sanitari de la «provincia». És una cosa molt lògica que a Lleida — jo en puc respondre al senyor Simó i Bofarull — que l'Institut no era una cosa escrita en el paper, sinó que eren uns laboratoris muntats, eren uns fixers i era un control d'abast sanitari, no fallava per manca de preparació ni de tecnicisme ni de bona organització d'aquest centre; la falla era perquè aquest Institut Provincial d'Higiene no podia donar l'abast sanitari a totes aquelles vastes extensions comarcals de les antigues terres lleidatanes. I el mateix que passava en les terres lleidatanes passava en les comarques tarragonines i passava en les comarques gironines.

M'ha parlat ell després de què no entén com aquí parlem de Federació de Municipis i en tornem a parlar més tard, i s'hauria de fixar el senyor Simó i Bofarull que això és degut a què nosaltres estipulem la possibilitat de què es puguin donar cartes municipals sanitàries. Aquestes cartes municipals sanitàries són fetes amb el bon desig d'evitar duplictat de funcions. Avui són molts els Municipis de Catalunya — i precisament jo assenyalava el cas del Municipi de Reus — que esmercen quantitats enormes en assistència social i coses de caràcter sanitari, i que la Generalitat en aquest cas, en funcions d'estat, hauria també d'exercir funcions de tipus sanitaris, i podria donar-se el cas, com es dona en algunes viles a Catalunya, com el cas concret de Barcelona, que la Generalitat, pel seu compte, organitza coses de tipus sanitari i l'Ajuntament organitza les mateixes coses sota un control municipal; i per mitjà de la carta municipal sanitària no anem a fer altra cosa que evitar duplictat de funcions que sempre encareixen la funció i la fan realitzar en condicions defectuoses.

Amb aquesta carta entrarem en un conveni amb cada un d'aquests Municipis i la Generalitat, i anirem a fer l'obra solament i exclusiva sota un sol organisme, fent una aportació la Generalitat, fent una aportació el Municipi, segons es convingui per aquesta carta municipal sanitària, evitant l'espectacle de realització de funcions per duplictat d'organització diferent, que sempre resulta defectuós en el seu organisme i en el seu funcionament.

Parlava ell després, que li sembla que s'inva-deix, s'involucra l'autonomia municipal amb el fet del qual parlem de què caldrà respectar els funcionaris i que segons en quins casos s'hauran d'atendre a una norma que estipuli la Conselleria de Sanitat. I en aquest cas que va d'un extrem a l'altre, s'ha oblidat, el senyor Simó i Bofarull, segurament de llegir els articulats corresponents que es refereixen al cas — que és el problema viu de tots els Municipis —, al cas dels titulars dels pobles, titulars dels pobles que respectarem nosaltres, mentre compleixen aquell mínim de condicions sanitàries, cosa que és molt lògica que s'estipuli en la Llei de Bases sanitàries encara que ho diguin els Municipis, perquè no són els Municipis els que en virtut del seu propi mandat i la seva autonomia puguin fixar quines són les normes sanitàries a complir, sinó que és una funció estatal la de fixar el mínim de funcions sanitàries que hauran de complir, i és molt lògic que precisament en una Llei de Bases Sanitàries s'estipuli aquest mínim de condicions.

Hi ha el problema dels titulars. Mentre respectin aquest mínim de funcions sanitàries, momentàniament ells respectaran aquest personal, però el dia de demà que desapareixi aquest estat de coses, la Generalitat no invadeix funcions de Municipi sinó que dicta les normes i dicta les normes no vol dir procedir al nomenament de personal. És molt lògic que si es tracta de nomenar personal de tipus sanitari que vingui a complir una funció sanitària, sigui la Generalitat a Catalunya, el Departament de Sanitat, que digui quins són aquells títols de caire professional i que digui quina és aquella mena d'especialització sanitària que han de tenir aquestes persones, i una volta fixades aquestes normes, lliurement els Municipis elegeixin els metges que reuneixin aquest mínim de condicions sanitàries. Dir que això és un atemptat a l'autonomia municipal em faria el mateix efecte que cregués el senyor Simó i Bofarull que perquè ve la Conselleria de Cultura i dicta unes normes per les quals s'hauran de regir els mestres dels pobles, es digués que és un atemptat a l'autonomia municipal, perquè no es deixen elegir lliurement els funcionaris que li calen. I jo dic al senyor Simó i Bofarull que la Generalitat no fa altra cosa que dir el mínim de condicions de caràcter tècnic que han de reunir aquelles persones, però no imposa ni immisceix en la forma de nomenar aquest personal mentre tingui aquestes condicions mínimes, indispensables per a complir d'una manera acurada i digna les funcions que se'ls reserven.

Aquestes, senyor Simó i Bofarull, són en línies generals les consideracions de coses que, jo crec, són producte d'una llegida superficial i tal volta de no haver interpretat alguns d'aquests articu-

lats, alguns d'aquests preceptes. Les altres coses, que són de caire d'interpretació, de si una Llei de Bases s'hauria de limitar a uns enunciats de caire generals i no hauria de descendir en detalls, i si invaeix o no invaeix funcions de les Lleis orgàniques, espero jo, que la Comissió contestarà en forma deguda, bo i reservant-me jo l'intervenir en el moment oportú. Solament, he de fer avinent al senyor Simó i Bofarull que aquesta Llei orgànica està ja preparada i dintre de pocs dies vindrà a aquest Parlament, però que no ve a fer altra cosa que relligar totes aquestes coses genèriques que s'anuncien en aquests principis de Llei de Bases, com després cada una d'aquestes Bases tindrà els seus corresponents Reglaments per a portar-ho en execució. Aquestes són les normes, diguem-ne de caire jurídic, les consideracions que ha tingut en compte aquest Conseller i que s'ha fet seves la Comissió de Sanitat per a redactar aquesta Llei de Bases.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Simó i Bofarull.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Jo agraeixo al senyor Conseller de Sanitat que no m'hagi retret gaires vegades la superficial lectura que hagi fet jo d'aquest assumpte, perquè ja he començat dient que l'acabo de rebre i estava a mig llegir. Sens dubte, la major part de les equivocacions en què hagi pogut incórrer són degudes a la manca de lectura, i potser d'altres a manca de llum; però, en fi, de la discussió en sortirà la llum que falta fins ara. Jo no he d'incórrer en el pecat de parangonar aquest cas amb el que ha esmentat el senyor Conseller, dels mestres d'estudi. Unes coses són les normes a què s'han de subjectar els mestres, que els paga l'Estat, però, en canvi, als metges els paguen els pobles. Diu després: «En tot cas necessitarà el consentiment del Cap dels Serveis sanitaris de la Generalitat.» Per què? Per a proveir novament les places que deixin vacants.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: Per a fixar les normes a què s'haurà de sotmetre aquest personal, el pla d'oposicions i una sèrie de disposicions que s'hauran de reglamentar. És lògic, tractant-se de personal sanitari, que es fixi un mínim de coneixements. Aquest és el problema dels titulars.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Jo els suprimiria tots.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: Nosaltres donem pas a què cada Ajuntament pugui suprimir tots els seus titulars. Mentre compleixin el mínim de funcions sanitàries que consten en aquesta Llei de Bases, podran els Ajuntaments suprimir els titulars, perquè no fem qüestió d'obligatorietat la permanència d'aquests titulars, que és una d'aquelles injustícies manifestes de l'època de la Dictadura.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Agraeixo molt al senyor Conseller la definició que ens ha fet de la comarca sanitària. És una comarca que es dibuixa, que es perfila des del Poder executiu, s'ha dit, que no coincidirà amb la que pugui venir en el dia de demà com a comarca geogràfica. Aclarit això, que m'interessava molt, perquè podria ésser en l'ànim del Govern, ja que no tenim aquí l'anex en què s'especifica

quen aquestes comarques, que s'hagués donat aquesta disparitat, és una divisió de comarques ben pensada.

Es tracta de la unitat de les condicions sanitàries de la regió i de la proximitat del centre a la perifèria per una major eficàcia de l'acció.

Molt bé, ara s'està preparant la Llei orgànica. És que el Govern creu indispensable una Llei de Bases? Penso que aquí hi ha hagut una mica de perjudici amb el text de l'Estatut. L'Estatut parla que el Govern autònom establirà les bases mínimes de la sanitat interior de la regió, però no perquè ho digui l'Estatut venim obligats...

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: Em permet el senyor Simó i Bofarull? És a la inversa. Diu que les bases mínimes les donarà l'Estat Central.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Això volia dir. Em penso que ens trobarem en aquesta dificultat, de què és tan detallista aquesta Llei de Bases que després qualsevol cosa d'aquí que s'ometi o variï, perjudicarà el què es faci en la Llei orgànica.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: Serà un enllaç. La manera d'enllaçar cada una d'aquestes institucions.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Penso que trobaré la mateixa amabilitat que he trobat en el senyor Conseller, en els senyors de la Comissió durant la discussió del dictamen, i que això permetrà realitzar una obra prou necessària que des del punt de vista econòmic no sigui gravosa al país, i des del punt de vista sanitària compleixi la funció a què està destinada.

El Sr. RIBES I SOBERANO: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. RIBES I SOBERANO: Per agrair al senyor Simó i Bofarull la seva col·laboració crítica al Projecte que hem acabat de dictaminar i per a oferir-li gentilment que atendrem tots els precís i indicacions que puguin tendir a millorar la Llei. Ara bé, estant en l'ús de la paraula, vull fer-li algunes altres aclaracions sobre la crítica que ens ha fet en el transcurs de la seva peroració. Parla de l'amplitud d'aquesta Llei de Bases. Jo voldria que el senyor Simó pensés en el volum que representa la Sanitat i l'Assistència Social d'un poble. Si es formés una imatge real del que això és, amb tota seguretat potser encara aquestes bases les trobaria massa minimitzades i segurament, procuraria o voldria que tinguessin una amplitud major que la que tenen actualment.

El Sr. FRONJOSA: ¡Sou pitjor que els Advocats, doncs!

El Sr. RIBES I SOBERANO: Quant a la Junta Local de Sanitat i Assistència Social, és una cosa que no té res a veure amb les Comissions de sanitat que existeixen en el si de les corporacions municipals. Aquesta Junta té per missió acoplar totes les obres, no solament les corporatives, sinó inclús les de beneficència privada, a fi i efecte de donar una efectivitat més gran al compliment i missió a què estan destinades les obres aquestes. Quant a l'assumpte Federació de Municipis, pot dir-se Federació, Mancomunitat, pot trobar-se la paraula que cregui la Cambra més oportuna, però de fet, la idea del legislador en aquest punt és acoblar els Municipis per a complir les finalitats d'assistència social a què tenen obligació. I res més, que tornar-me a oferir al senyor Simó.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Simó i Bofarull.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Per agrair a la Comissió les seves manifestacions i per a fer un canvi total de front. Ara que estem elaborant la Llei Municipal, ¿no es podria suprimir de la Llei Municipal tot el que fa referència a Sanitat i Assistència Social, i fer-ho funció de l'Estat? No crec, malgrat aquesta aprensió a susceptibilitat dels que som federalistoides i que entenem que el Municipi és un Estat, malgrat que sembli que aquesta és la primera actitud nostra de vetllar susceptiblement per la més petita allusió, topada o disminució possible de l'autonomia municipal, ja considerat objectivament el problema, com un problema social, amb un caire social, ¿per què no és tota de l'Estat la sanitat? ¿Per què no és tota de l'Estat l'Assistència Social? ¿Per què no es desgrava el Municipi? No crec que cap Municipi se'n queixés. En canvi, amb aquests preceptes, sense anar radicalment a remoure la situació, sí, nosaltres ens trobarem en cada cas amb molts Municipis que se sentiran gelosos i els semblarà veure que s'empeteix l'autonomia pròpia. En canvi, seria des del punt de vista financer només una simple inversió de números: ¿quan es destinaria a aquest servei? Tant. Doncs que es lliuri a l'Estat, i l'Estat després el perfecciona, l'organitza, el desenrotlla com li sembla. Si això és massa revolucionari no he dit res, però em sembla que fóra com a més radical més convenient i potser ens estalviaria petites dificultats d'aquells grans d'arena innombrables que són, potser, per a l'introducció de les innovacions una dificultat més gran que un bloc gros, puix que un bloc gros el podeu fer circular, i els grans d'arena us destorben i us ceguen a cada moment, i nosaltres ens trobarem que aquesta qüestió que ha envierinat tant als pobles ens repercutirà a cada moment. Si estem en període de renovació, recabem per a l'Estat la funció de sanitat i assistència social, sense perjudici de l'aportació econòmica dels Municipis.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Sanitat i Assistència Social.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: Per a contestar al senyor Simó i Bofarull i per dir-li el següent: a través de la lectura d'aquest projecte de bases es donarà compte que el volum gros el fa l'Estat i no el Municipi, i el mínim de coses que atribuïm als Municipis, són d'aquelles coses que poden fer les municipalitats perfectament. Tingui la creença, i això és el que traspua a través de l'articulat d'aquesta Llei que els Municipis no poden fer Sanitat perquè el metge del poble es troba moralment incapacitat i amb manca de llibertat per a fer sanitat, perquè no pot realitzar el control sanitari damunt d'aquella mateixa gent que ell en percep uns guanys o que són els cacs màxims o gent influent dintre el poble. I portat per aquestes creences meves, que no són pròpies, sinó que són les normes generals que es veuen a través de tots els congressos de sanitat del medi rural, nosaltres hem sostret del metge totes aquestes funcions de tipus sanitari, les hem sostret del Municipi per a reservar-les a la Generalitat en funció d'Estat i el que deixem al Municipi veurà el senyor Simó i Bofarull que és tan mínim, que amb plena dignitat, amb

plena llibertat i amb plena independència de funcions pot executar qualsevol metge de poble.

El Sr. PRESIDENT: Resta acabada la discussió de la totalitat.

Se suspèn aquest debat.

Lectura del Dictamen de la Comissió d'Economia sobre el Projecte de Llei de Sindicats Agrícoles

(El senyor Secretari dona lectura al següent)

«DICTAMEN

Reunida la Comissió permanent d'Economia sota la presidència del senyor Joan B. Soler i Bru, amb assistència dels Vocals senyors Pere Mies i Codina, Salvador Armendares i Torrent, Xavier Casademunt i Arimany, Amadeu Colldeforns i Margalló, Joan Bancells i Xiberta, Carles Gerhard i Ottenwaelder i Antoni Xirau i Palau, actuant de Secretari el senyor Antoni Dot i Arxer, per tal de dictaminar sobre el projecte de Llei de Sindicats Agrícoles, presentat a la Cambra amb data 18 d'octubre del darrer any, la Comissió, després de diverses reunions, en les quals ha estudiat detingudament l'esmentat Projecte de Llei, i introduïdes algunes variacions en el seu articulat, acorda, per unanimitat, de sotmetre a l'aprovació de la Cambra el següent

PROJECTE DE LLEI

SINDICATS AGRÍCOLES

Per tot el que fa referència a la personalitat jurídica, constitució, registre, classificació, inspecció, unions, federacions, enteses, modificació i dissolució, es regiran pel que determina la Llei de Bases de la Cooperació.

I. — DEFINICIÓ

Article 1.er Són Sindicats Agrícoles les persones jurídiques compostes d'agricultors de tota mena, que s'acullin, complint-les, a les disposicions, d'aquesta Llei i que siguin reconeguts com a tal pel Govern, de conformitat amb llurs preceptes.

Com a persones jurídiques, podrà adquirir o posseir béns de tota mena, així com contraure obligacions i exercitar accions civils i criminals de conformitat amb les Lleis i regles de llur constitució.

II. — FINALITATS

Article 2.^{on} Els Sindicats Agrícoles tenen com a finalitat primordial, fer en comú, mitjançant l'associació, el que escaigui i sigui addient per a la major prosperitat de l'agricultura catalana i el millor profit agrícola pels seus associats.

A més poden dedicar-se a tot allò que representi un avenç o millorament, a juí del Govern que haurà d'aprovar llurs Estatuts, però s'assenyalen obligatòriament alguns dels fins següents:

a) Fins agrícoles generals, adquisició de terrenys per a la seva parcel·lació entre els socis, arrendaments collectius, comunitats de policia rural eixerhada, explotació i sanejament de terrenys incultes.

b) Compra de productes necessaris als agricultors, com adobs, llavors, màquines i insecticides, articles de consum i altres elements de producció i de foment agrícola i pecuari.

c) De producció, per a disminuir el seu cost i millorar el seu procés: execució d'obres per a recs, defensa contra avingudes, campanyes contra plagues, ús collectiu de màquines, adquisició i sosteniment de sementals i altres inclosos als fins de dita producció.

d) Exportació, conservació, transformació i millora dels productes i la venda en comú de tota mena de fruits i productes agrícoles i pecuaris i administració i explotació de molins d'oli, de molins d'arròs, farineres, sellers, destil·leries i lleteries cooperatives.

e) Foment de crèdit agrícola, mitjançant qualsevol de les seves formes: Caixa de Crèdit Agrícola, Bancs Rurals, Caixa d'Estalvi i Préstecs, etcètera.

f) Institucions de segurs i previsió de forma cooperativa o mutual entre els associats: mútues contra incendis, pedregades, mortalitat del bestiar, accidents del treball agrícola, malalties, retirs per a invàlids i demés addients.

g) L'estudi i defensa dels interessos agraris comuns al Sindicat i la resolució de llurs desacords i diferències per mitjà de l'arbitratge.

Article 3.ª Per una millor organització i eficàcia en l'actuació i administració, els Sindicats es dividiran en tantes seccions autònomes com siguin necessàries.

No podrà ésser reconeguda com a Sindicat Agrícola cap entitat exclusivament recreativa ni les que no acompleixin almenys un dels fins assenyalats anteriorment en els apartats a al g inclusiu.

Article 4.ª Els Sindicats Agrícoles es constituïran mitjançant una assemblea general dels iniciadors de la qual s'aixecarà acta, en la que constaran íntegres els Estatuts aprovats i la forma en què s'hagi d'adherir els restants socis que no siguin presents a l'acte o que ingressin més tard.

Per a constituir un Sindicat agrícola, s'exigirà un mínim de 25 associats. Haurà de constar-li la llista de socis fundadors o que constitueixin el Sindicat, els noms dels individus nomenats per a formar la Junta directiva, i els domicilis d'uns i altres.

Article 5.ª En els Estatuts hauran de constar d'una manera clara i precisa, ultra dels exigits per la Llei general, els següents preceptes:

a) Objectes i fins a què es dedicarà el Sindicat.

b) Fixació de la manera d'obtenir el capital social i fons de reserva.

c) Responsabilitat limitada o suplementada dels socis, havent de concretar-la en una fórmula o quantia clara que permeti en un moment determinat conèixer el compromís de responsabilitat de cada soci.

Podrà aquesta ésser variada sense perjudici de compromisos anteriors, per un acord de la Junta o Assemblea general extraordinària, que haurà de comunicar-se immediatament al Registre de Sindicats.

Subsistirà la responsabilitat solidària i il·limitada per aquells Sindicats constituïts amb anterioritat a la promulgació d'aquesta Llei, que la tinguessin establerta i compromesa, restant, però, extingida quan siguin cancel·lades les obligacions garantides amb dita responsabilitat.

Article 6.ª Determinació de la responsabilitat per una banda i dels drets per l'altra, que tingui un soci en cas de baixa o expulsió. En ambdós casos, es liquidarà a l'associat el seu haver, sempre que no estigui subjecte a responsabilitat contrària reglamentàriament, en el termini i forma determinada pels Estatuts. Si el Reglament establis alguna deducció del capital aportat pels socis en cas de donar-se de baixa, aquesta deducció no podrà ésser superior a un 20 per 100 del dit capital.

Article 7.ª En els Estatuts dels Sindicats es reconeixerà el dret del soci a donar-se de baixa; establirà, però, clarament les obligacions, deures i responsabilitats del soci, en el moment de deixar d'ésser-ho.

Podrà fixar-se estatutàriament el termini màxim de cinc anys, durant els quals el soci que s'hagi compromès a utilitzar un servei del Sindicat (molí, trull, fassina, etc.) vindrà obligat a aportar-hi els productes afectats. El fet de deixar d'aportar els productes al Sindicat no eximirà els socis de les responsabilitats i compromisos contrats.

Article 8.ª Els Sindicats Agrícoles inscrits en el registre especial, gaudiran dels beneficis i drets que els atorguin les Lleis generals de la República i en quant sigui competent la Generalitat per a atorgar-li de conformitat amb l'article 16 de l'Estatut de Catalunya, i d'acord amb el que preveuen els arts. 57, 58, 59 i 60 de la Llei de bases de la Cooperació.

Article 9.ª No podrà ésser exigida als Sindicats contribució de cap mena per aquelles operacions que realitzades individualment pels agricultors estiguin exemptes d'impostos.

Article 10. En qualsevol moment i sempre que es demostrï que un Sindicat Agrícola s'aparta de les seves funcions i finalitats, podrà ésser-li retirat el reconeixement i exempcions com a Sindicat Agrícola i esborrar per tant del registre; però se l'haurà d'escoltar prèviament i la denúncia haurà de seguir els mateixos tràmits assenyalats per a llur reconeixement.

Article 11. Tot Sindicat ve obligat:

Primer. — A portar un registre de socis, mitjançant l'arxiu degudament classificat de les fulles d'inscripció per cada soci en les quals cada un d'ells haurà de fer constar que ha rebut un exemplar de la Llei de bases de la Cooperació i de la Llei de Sindicats Agrícoles i els Estatuts socials; i que està conforme amb les obligacions que li imposen l'una i l'altra, especialment la referent a la responsabilitat establerta, i amb els acords presos reglamentàriament per la Junta general. Aquestes fulles seran signades pels sol·licitants i per dos altres socis i en nom i a prec seu, si no sap signar, subjectant-se al model que s'acompanyarà a la Llei.

Segon. — A portar un llibre d'actes de les Juntes generals; un llibre d'Actes de la Junta directiva o Consell i la Comptabilitat d'acord amb els

models i normes que estableixin el Consell Superior de la Cooperació. A portar un llibre de visites.

Tercer. — A determinar en els llibres d'actes i en els de comptabilitat el capital de fundació, o de constitució, o provisional, i la manera d'obtenir-lo; i el capital de reserva i manera de formar-lo.

Quart. — A no treballar ni operar més que les matèries aportades o recollides pels socis i a no prestar cap servei que no sigui a llurs associats.

Les Caixes de Crèdit, Estalvis, Bancs rurals, Institucions d'assegurances de caràcter Mutuàl, establertes o que estableixin els Sindicats Agrícoles, així com les seccions de consum es regiran per la Llei de bases de la Cooperació i per les particulars derivades de la mateixa que facin referència a cadascuna de les seccions.

Els que es dediquin al Crèdit agrícola en qual-sevol de les seves formes, solament podran fer préstecs als seus associats i altres Sindicats, però podran obrir llibretes d'Estalvi a favor de qual-sevol individu de la localitat o comarca en què actui, encara que no en sigui soci.

DEL CAPITAL

Article 12. El capital social dels Sincidats Agrícoles, estarà constituït:

- a) Per les aportacions individuals dels socis.
- b) Per un fons de reserva irrepartible.

Article 13. Les aportacions individuals dels socis per a la formació del capital social seran obligatòries i estaran representades per títols.

Article 14. El fons de reserva irrepartible es formarà:

a) De les donacions o subvencions que concedeixin els organismes oficials, particulars o persones.

b) Per un tant per cent sobre les operacions que faci el Sindicat i que no podrà ésser mai superior al 2 per 100.

c) Per la quota que podrà assenyalar-se a les seccions autònomes si n'hi ha.

Article 15. Les aportacions o participacions en el capital social no seran transferibles sinó entre els socis, amb els requisits que es determinin en els Estatuts. En cas d'atribuir-se'ls algun interès, aquest tindrà un límit prèviament fixat i no mai superior a l'interès legal.

Article 16. El fons de reserva irrepartible servirà per amortitzar les aportacions obligatòries dels associats al fons social per ordre d'antiguitat i per parts proporcionals entre els socis entrats en un mateix any.

Article 17. L'aportació obligatòria de cada associat per a la constitució del capital social, no podrà ésser superior a 5,000 pessetes, ni la primera entrega no podrà excedir del 25 per 100 de l'aportació, permetent-se als associats que completin llur aportació per entregues periòdiques en metàl·lic o per retencions sobre els fruits que aportin.

Article 18. El termini per a completar l'aportació individual no podrà ésser inferior a cinc anys.

Article 19. No podent els Sindicats obtenir beneficis, tots els ingressos que tinguin solament hauran de dedicar-se: al pagament dels deutes contrets; al millorament del preu dels productes aportats pels socis o adquirits pel seu compte; a la creació del fons de reserva a la constitució de noves seccions que compleixin algunes de les finalitats abans indicades o a obres socials i mai no podrà repartir dividends per cap concepte.

Article 20. Els socis d'un Sindicat no podran realitzar amb el mateix altres operacions que aquelles que siguin conseqüència de l'explotació de la terra pròpia o que tinguin arrendada.

En cap cas no podrà revendre el Sindicat productes adquirits ni comprar a un tercer productes per a ésser transformats o venuts col·lectivament.

Article 21. En cas de baixa voluntària el Sindicat haurà de lliurar rebut de la presentació de la mateixa al soci interessat, i dins d'un termini de tres mesos, a comptar del fi de l'exercici corrent, haurà de deixar liquidats o en el seu cas fixats clarament els drets i obligacions que li pertanyin.

El mateix es farà en cas de baixa per defunció.

ARTICLE TRANSITORI

Els Sindicats Agrícoles i llurs Caixes rurals ja constituïts en publicar-se la present Llei, es consideraran reconeguts als efectes de la mateixa i hauran d'acollir-se i adaptar-se als seus preceptes en un termini no superior a un any, i a tal efecte remetran els seus Estatuts i Reglaments al Consell Superior de la Cooperació.

Palau del Parlament, 9 de març del 1934. — El President, Joan B. Soler i Bru. — El Secretari, Antoni Dot i Arxer.»

Modificació de la Comissió Especial (Llei Municipal de Catalunya)

El Sr. PRESIDENT: Havent sofert unes modificacions la composició de la Comissió Especial (Llei Municipal de Catalunya), es posen a coneixement de la Cambra els senyors Diputats que ara la integraran.

(El senyor Secretari dona lectura a la llista següent:

Sr. Francesc Arnau i Cortina.
Sr. Josep Andreu i Abelló.
Sr. Josep Irla i Bosc.
Sr. Antoni Rovira i Virgili.
Sr. Salvador Armendares.
Sr. Pere Mestres i Albet.
Sr. Carles Pi i Sunyer.
Sr. Jaume Simó i Bofarull.
Sr. Josep M.ª Espanya i Sirat.
Sr. Lluís Duran i Ventosa.
Sr. Miquel Vidal i Guardiola.
Sr. Joan Vallès i Pujals.
Sr. Joan Rovira i Roure.
Sr. Carles Gerhard i Ottenwaelder.
Sr. Estantislau Ruiz i Ponseti.
Sr. Pere Comes i Calvet.

ORDRE DEL DIA

per a la sessió de dimarts

1. Precs i preguntes.
2. Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió Especial sobre el Projecte de Llei de Contractes de Conreu.
3. Votació definitiva del Projecte de Llei prorrogant per al segon trimestre del 1934 el Pressupost de la Generalitat.
4. Continuació de la discussió del Dictamen de la Comissió de Sanitat sobre el Projecte de Llei de Bases per a l'organització de la Sanitat a Catalunya.
5. Continuació de la discussió del Dictamen de la Comissió d'Economia sobre el Projecte de Llei de Mutualitats.
6. Discussió del dictamen de la Comissió de Governació sobre el Projecte de Llei facultant els Ajuntaments dels Municipis de Catalunya, de més

de 10,000 habitants, per a establir determinats arbitris sobre solars edificats i sense edificar.

7. Discussió del dictamen de la Comissió de Governació sobre el projecte de Llei relatiu a la creació d'uns Jurats d'exaccions locals substituint en les seves funcions als Tribunals Econòmico-administratius de les antigues províncies de Catalunya.

8. Discussió del dictamen de la Comissió de Governació sobre el projecte de Llei contenint normes perquè els Ajuntaments puguin confeccionar un nou Pressupost per al present exercici econòmic.

9. Discussió del dictamen de la Comissió de Cultura sobre el projecte de Llei del Servei d'Arxius, Biblioteques, Museus i Patrimoni Històric, Artístic i Científic de Catalunya.

10. Discussió del dictamen de la Comissió d'Economia sobre el projecte de Llei de Sindicats Agrícoles.

(S'aixeca la sessió a tres quarts de vuit i deu minuts de la vetlla.)

PARLAMENT DE CATALUNYA

Llei de Cooperatives

CONDICIONS GENERALS

Article 1.^r Les cooperatives es regiran, per tot el que fa referència a llur personalitat jurídica, constitució, registre, classificació, inspecció, unions, federacions, enteses, modificació i dissolució, pel que es determina en la Llei de bases de la cooperació.

Article 2.ª Les cooperatives poden crear totes les obres d'ajut mutu i de solidaritat entre llurs components, ultra l'específica per a la qual foren creades, sempre que s'ajustin a les Lleis.

Si aquestes obres socials són de naturalesa cooperativista, s'atindran cada una als preceptes corresponents d'aquesta Llei, ultra la de bases de la cooperació.

I si les obres socials són de caràcter mutualista, s'atindran a la Llei de mutualitats, a més de la de bases de la cooperació. No obstant, en aquest cas, no podrà exigir-se la separació de cabals i comptabilitat quan el nex econòmic resulti de la pròpia funció específica de la cooperativa.

Article 3.^r En els estatuts de les cooperatives, ultra la finalitat pròpia, es farà constar els drets i deures dels socis en el que es refereix a condicions d'ingrés, baixa voluntària i exclusió; la responsabilitat dels membres dels organismes directius de les cooperatives en la marxa de la societat i en llur gestió i administració; el domicili de la cooperativa i les condicions de la seva dissolució.

Article 4.^t Les cooperatives hauran de fer constar en llurs estatuts:

- a) Igualtat de drets i deures per a tots els socis.
- b) Obligacions i garanties dels administradors.
- c) Règim de les Assemblees generals.
- d) Distribució que es farà de l'excés de percepció i el destí que es donarà als béns en cas de dissolució.

Article 5.e Les cooperatives celebraran, almenys, una Assemblea general cada any, dins un termini màxim de tres mesos després del tancament de l'exercici econòmic, en la qual l'organisme directiu de la societat haurà de donar compte del seu comès durant l'exercici social transcorregut. No podran ésser tractats altres assumptes que els que figurin en l'Ordre del Dia.

La convocatòria de les assemblees es farà, almenys, amb deu dies d'anticipació. Quan el seu objecte sigui la reforma dels estatuts socials, o la imposició d'obligacions noves als socis, caldrà notificar-los-hi amb trenta dies d'anticipació. En aquests casos, en la sessió de primera convocatòria, no es podrà prendre acords si no és per majoria absoluta de socis.

Article 6.e Les societats de més de 1.000 socis podran celebrar assemblea de segon grau.

Article 7.e Les participacions en el capital social només seran transferibles entre els socis amb els requisits que es fixin, i, cas que els sigui atribuït algun interès, aquest tindrà el límit prèviament fixat i mai superior a l'interès legal.

Article 8.e Les societats cooperatives podran ésser:

a) Societats de responsabilitat limitada, dels compromisos i obligacions de les quals solament respon l'haver social.

b) Societats de responsabilitat suplementada, en les quals els socis poden constituir una garantia suplementària amb un màxim que haurà fixat per endavant.

En els Estatuts de les Societats, haurà de consignar-se clarament si l'Associació es constitueix amb la condició de responsabilitat limitada o suplementada.

DIVISIÓ DE LES COOPERATIVES

Article 9.e D'acord amb l'art. 12 de la Llei de Bases de la Cooperació, les Cooperatives compreses en aquesta Llei particular, podran ésser:

Primer. — *Cooperatives de consumidors*, de les classes següents:

- a) Per al proveïment de queviures i articles d'ús domèstic, adquirits o produïts en comú.
- b) Subministres d'aigua, gas i electricitat.
- c) Transports.
- d) Allotjament i de restaurants populars.
- e) Escolars, d'ensenyament, editorials.
- f) De serveis sanitaris (mèdico-farmacèutiques) i
- g) Serveis diversos que tendeixin a millorar la vida de la collectivitat.

Segon. — *Cooperatives de producció i treball*, de les classes següents:

- a) De producció industrial.
- b) De treball.
- c) Mineres.
- d) De pesca i serveis marítims.

Tercer. — *Cooperatives de crèdit*, de les classes següents:

- a) Banques Cooperatives.
- b) Caixes de crèdit mutual.
- c) Assegurances de béns mobles i immobles.

Quart. — *Cooperatives mixtes*, de les classes següents:

- a) De productors i consumidors per a l'ajut recíproc.
- b) Integrals i de finalitats múltiples.

COOPERATIVES DE CONSUMIDORS

Article 10. En els Estatuts de les Cooperatives de Consumidors constarà que es constitueixin per un temps indefinit, i que l'admissió de socis és lliure i sense limitacions, a menys que estiguin fonamentades en la moralitat dels aspirants. L'edat mínima per a ésser soci serà la de setze anys.

Article 11. En les cooperatives de consumidors, els socis adquireixen els drets estatutaris en haver fet l'aportació d'una part del seu fons social propi, que el mateix estatut determinarà, sense que pugui exigir-se que sigui aquest primer lliurement superior al 10 per 100 del fons que ha de subscriure el soci.

Serà facultatiu atribuir un interès al fons social aportat pels socis. El tant per cent que se li atribueixi no podrà ésser superior al fixat per al fons d'estalvi a les Caixes oficials.

Article 12. L'aportació individual no podrà ésser superior a 500 pessetes, i s'haurà de donar un termini no inferior a tres anys per a cobrir-lo; el desembós es farà mitjançant quotes periòdiques; tots els excedents i retorns que corresponguin als socis pel consum realitzat, mentre no tinguin cobert el seu fons social, seran aplicats a aquest objecte.

Article 13. Les cooperatives de consumidors, a més del disposat a la Llei de Bases, hauran d'observar les següents prescripcions:

Primera. — Que de l'excés de percepció de l'exercici, deduïdes les amortitzacions, es destini almenys un 50 per 100 entre fons de reserva irrepartibles i obres socials, no podent destinar-se a cada una d'aquestes dues finalitats menys del 15 per 100.

La resta de l'excés de percepció podrà repartir-se entre els cooperadors, sempre però, a proporció del consum de cada un.

Segona. — Que el nombre de socis components sigui com a mínim de 400 per a les societats establertes a la ciutat de Barcelona; de 200 en les altres ciutats de Catalunya, la població de les quals és superior a 20,000 habitants; de 100 en les poblacions de 5,000 a 20,000 habitants, i de 50 en les poblacions inferiors en nombre d'habitants. Aquestes limitacions no regiran per a la fundació d'una cooperativa en els llocs en els quals no n'hi hagi cap.

Tercera. — Que en cas de fer operacions de venda a persones alienes a la societat, la comptabilitat d'aquestes operacions serà portada de manera que pugui determinar-se en tot moment el seu import.

Quarta. — Que els sobrants que resultin de les

operacions realitzades amb els no socis, siguin atribuïts a fons col·lectius irrepartibles independentment del que estableix el paràgraf primer d'aquest article.

Article 14. Les cooperatives de consumidors tindran la facultat de proveir els seus associats dels articles de primera necessitat mitjançant l'organització pròpia, amb independència dels concerts que els Municipis tinguin establerts amb determinats proveïdors. Estaran representades per mitjà de llurs federacions locals en els organismes oficials que els Municipis creïn per a vetllar el moviment dels preus de les subsistències o serveis públics o tota altra qüestió relacionada amb el cost de la vida.

Article 15. Les cooperatives de consumidors no perdran el caràcter de tals pel fet de produir articles necessaris a la pròpia societat o a llurs socis.

Els magatzems a l'engròs, fàbriques o tallers creats per les organitzacions de segon grau de les cooperatives de consumidors es regiran també per aquesta Llei.

Article 16. No podran formar part de la Junta directiva ni de la Comissió inspectora dels comptes d'una cooperativa, els socis que en siguin funcionaris o empleats.

Article 17. Les cooperatives de consumidors que tinguin establertes o estableixin Caixes d'Estalvi, hauran de sotmetre-les a un Reglament especial aprovat pel Consell superior de la cooperació.

Article 18. L'associat que sigui o causi baixa d'una cooperativa tindrà el dret de continuar participant a les obres de solidaritat de la mateixa cooperativa, sempre que ell compleixi les següents condicions:

Primera. — Que la baixa obeeixi a canvi de residència.

Segona. — Que ho solliciti abans dels vuit dies de produir-se la baixa.

Tercera. — Que accepti la quota complementària que se li assenyali, la qual quota haurà d'ésser sempre la proporció personal equivalent a les altres aportacions que faci la cooperativa als fons de les corresponents obres de solidaritat.

Article 19. Quan dues o més societats constituïdes en promulgar-se aquesta Llei es fusionin per a reunir el nombre de socis assenyalat en l'article 13, no serà obligatori procedir a la liquidació per a constituir la nova personalitat jurídica.

Article 20. Els articles que adquireixin les cooperatives de consumidors de les de producció i treball podran, per part dels Ajuntaments afectats, ésser eximits d'arbitris o impostos municipals.

COOPERATIVES DE PRODUCCIÓ I TREBALL

Article 21. D'acord amb la classificació de la Llei de Bases, són cooperatives de producció i treball les associacions que tenen per objecte essencial establir una solidaritat econòmica i moral entre grups de treballadors d'una mateixa especialitat o d'especialitats afins, per a obtenir un millor rendiment de llur esforç, tot realitzant en forma associada una activitat productora o un servei auxiliar de la producció o de la distribució.

Article 22. Són cooperatives de producció les que operen la transformació de primeres matèries

de productes semi-acabats o acabats mitjançant un procés tècnic-industrial, les que acaben productes ja manipulats en un primer període d'elaboració; les que realitzen una especialitat de treball complementari compreses en un procés complex de fabricació.

Article 23. Són cooperatives de treball les que emprenguin per propi compte o per compte de tercer, obres, feines o serveis; les que adquireixin en comú i distribueixin als associats els materials i utensilis per a llurs treballs i installin mitjans per a realitzar-lo; les que menin cooperativament establiments i empreses de producció en arrendament, tot establint entre elles enteses per a l'aprovisionament o prestació de serveis a particulars o corporacions legalment constituïdes.

Article 24. Les cooperatives de producció i treball caldrà que compleixin les condicions següents:

a) Que consti en els estatuts el compliment de les condicions que estableix l'art. 1.º de la Llei de Bases i les que assenyalí aquesta Llei.

b) Que únicament puguin tenir condició de socis els que aportin llur treball personal a l'entitat, i que les de treball només ocupin llurs propis obrers associats en la pràctica de llurs activitats peculiars.

c) Que si un cas imprevist o de força major obligués a recórrer a personal professional o auxiliar, no soci, per un període de temps determinat, s'atribueixi a aquests treballadors eventuais la participació en els excedents que corresponguin als socis de la mateixa categoria, en proporció al nombre de jornals treballats durant l'exercici.

d) Que el nombre màxim d'aprenents i llur condició de treball, encara que siguin associats, s'ajusti reglamentàriament al que la Llei i les regles de l'ofici estableixin.

e) Que l'aportació obligatòria al fons social sigui igual per a tots els socis. Els reglaments precisaran els mínims i màxims i les quanties d'aquesta aportació, així com els terminis i el temps en què caldrà fer-la efectiva. La plenitud dels drets dels socis s'adquirirà en tenir feta totalment l'aportació mínima.

f) Que l'excés de percepció obtingut en els exercicis econòmics no es distribueixin als socis en quantia superior al 40 per 100.

g) Que s'apliqui al fons de reserva irrepartible, com a mínim, el 40 per 100 dels resultats líquids obtinguts.

h) Que s'obligui a establir obres de solidaritat i cultura social i professional o tècnica per tal de fomentar entre els socis la previsió i l'esperit cooperatiu. A aquest objecte serà obligat d'atribuir-hi un 20 per 100 de les utilitats obtingudes.

Article 25. El nombre mínim necessari de socis per a constituir una Cooperativa de Producció o de Treball el fixarà en cada cas el Consell Superior de la Cooperació, i serà indispensable per a ésser soci tenir setze anys complerts.

Article 26. El personal tècnic i administratiu de les Cooperatives de Treball i Producció que estigui ocupat d'una manera permanent en les entitats, haurà d'ésser associat amb tots els drets i deures; en cap cas, però, podran ésser majoria en el Consell Directiu ni podran formar part de les Comissions Inspectores o de Control.

Article 27. El capital de reserva de les Cooperatives de Treball i Producció serà considerat com a

capital d'expansió industrial, i no estarà subjecte a cap límit en el seu desenvolupament o quantia.

Quan aquest capital de reserva sobrepassi, però, la quantia del capital format amb les aportacions individuals, l'excés haurà de destinar-se a l'amortització i reducció del tipus obligatori de les aportacions.

Quan els socis tinguin aportat el total del fons individual obligatori, els excedents de percepció que els correspongui podran convertir-se en obligacions amortitzables en les condicions i terminis que l'Assemblea General acordarà. L'interès d'aquestes obligacions no podrà excedir del 6 per 100.

Article 28. Les cooperatives no estan exemptes del compliment de la legislació reguladora de les condicions de treball i d'assegurança dels riscos dels obrers socis o no socis.

Article 29. Les cooperatives de producció i llurs federacions, tindran dret a concórrer com a licitadors a les subhastes o concursos d'obres de les corporacions públiques en general, en les quals tindran preferència en igualtat de condicions. Les fiances que hagin de constituir-se es reduiran a la cinquena part. En compensació d'aquest benefici es retindrà un 10 per 100 de les quantitats que l'entitat concessionària hagi de percebre per raó dels serveis o dels subministres fets, fins a completar un 75 per 100 del total de la fiança. Les quantitats retingudes seran retornades conjuntament amb la fiança constituïda.

Article 30. Les Dependències de la Generalitat i les Corporacions oficials podran concertar amb les Cooperatives de Producció i de Treball les obres, serveis i subministres per adjudicació directa fins a la quantia que fixin les Lleis.

COOPERATIVES DE CRÈDIT

Article 31. Són Cooperatives de Crèdit les que tenen per objecte facilitar l'estalvi a llurs socis i utilitzar-lo per a la concessió de préstecs a llurs components, mitjançant condicions favorables de reembossament.

Article 32. El Consell Superior de la Cooperació fixarà els límits màxims d'interès del diner i establirà el Reglament-tipus d'aquestes Cooperatives.

Article 33. Les Cooperatives de Crèdit tindran el caràcter de populars quan en llurs Estatuts no hi hagi res en pugna amb aquest caràcter i compleixin les condicions següents:

a) Que el nombre de socis no sigui inferior a cinquanta.

b) Que dels rendiments líquids de cada exercici es destini almenys el 25 per 100 a la constitució i augment d'un fons de reserva irrepartible.

Article 34. Les Cooperatives de Crèdit hauran de regir-se obligatoriament per les normes de gestió administrativa i comptable que fixi el Consell Superior de la Cooperació.

COOPERATIVES MIXTES

Article 35. Són Cooperatives mixtes aquelles que tenen per objecte complir finalitats que estiguin especificades per a diferents tipus de Cooperatives de les que figuren en la classificació general i vin-

guin a unificar les diferents activitats en una sola persona jurídica.

Article 36. En tota Cooperativa mixta de producció i de consum, cada un d'aquests aspectes tindrà les característiques i obligacions essencials de cada una de les Societats de la classe corresponent.

Article 37. En els organismes directius de les Cooperatives Mixtes hi haurà d'haver sempre representació directa de cada una de les Seccions en què es classifiquin els socis.

PÒSITS MARÍTIMS

Article 38. Els treballadors dedicats a les indústries marítimes i derivades que vulguin gaudir dels beneficis i de la protecció d'aquesta Llei, podran organitzar-se en associacions cooperatives amb el nom genèric de pòsits de pescadors, pòsits de navegants, pòsits marítics i marítime-terrestres, segons sigui la professió dels que la integrin.

Article 39. Les associacions de pescadors que no vulguin usar el nom genèric de pòsit, podran també acollir-se a la present Llei o a la que els correspongui derivada o complementària de la Llei de Bases de la Cooperació, sempre que compleixin alguna de les finalitats de caràcter cooperatiu previstes en les mateixes.

Article 40. Les finalitats de les Cooperatives dels pòsits marítics podran ésser:

a) Adquisició o participació en la propietat dels mitjans de producció i realització en comú de totes les funcions relacionades amb les indústries que s'escaiguin.

b) Venda directa als consumidors o als detallistes dels productes de la pesca.

c) Compra o producció en comú de les eines de treball i dels productes necessaris a llurs indústries.

d) Organització de magatzems cooperatius per a l'adquisició i venda als associats de tot el que necessitin.

e) Organització en els pòsits de l'ensenyament preparatori dels oficis de la mar.

f) Caixes de crèdit mutual.

g) Defensa de la pesca i dels interessos dels pescadors.

Article 41. Podran organitzar federacions de pòsits i associacions de pescadors.

Article 42. Sols podran usar el nom genèric de pòsits o qualsevol altra denominació de les esmentades en l'art. 3 de la Llei de Bases de la Cooperació, les entitats de pescadors que s'acullin a aquesta Llei.

Article 43. El capital social dels pòsits i associacions de pescadors acollides a la present Llei haurà de subjectar-se a les seves prescripcions. Mai, però, l'aportació individual dels socis no podrà ésser superior al previst per a les cooperatives populars de producció, tant pel que fa a la quantia com pel temps assenyalat per a cobrir-lo.

Article 44. Quan un pòsit o associació de pescadors no persegueixi les finalitats essencials assenyalades en l'art. 40 o la seva actuació no sigui normal, el Consell Superior de la Cooperació podrà retirar-li els auxilis i protecció i la denominació de Pòsits o Cooperativa.

COOPERATIVES ESCOLARS

Article 45. En els centres d'ensenyament primari, secundari o superior podran els alumnes constituir Cooperatives Escolars per l'assortiment i producció d'articles d'utilitat escolar o que tinguin aplicació en llur obra cultural.

Article 46. Les Cooperatives Escolars, atès llur caràcter educatiu, podran tenir diverses activitats en producció i consum, per tal de facilitar l'ensenyament pràctic i estimular la iniciativa dels alumnes.

Article 47. Aquestes Cooperatives hauran de regir-se per les normes que determinen aquesta Llei i la Llei de Bases de la Cooperació. En llurs Estatuts es determinaran aquelles particularitats que hom estimi oportú i hauran d'ésser estudiats i aprovats expressament pel Consell Superior de la Cooperació.

Article 48. En les Escoles d'ensenyament primari, aquestes Cooperatives estaran sota el control directe dels mestres, Director de l'establiment o ex-alumnes en la forma que determinaran llurs Estatuts. L'administració i comptabilitat anirà a càrrec dels mateixos socis. El Dipositari de fons serà nomenat entre el personal docent. Cap persona de les que controlin la Cooperativa podrà gaudir dels seus beneficis.

Article 49. En els establiments d'ensenyament secundari o superior les Cooperatives escolars estaran exceptuades de la tutela dels professors. Malgrat això, hauran de trametre cada mes l'estat de comptes i un resum dels acords presos al Director del Centre d'ensenyament. Quan el Director consideri que els acords són lesius a la Cooperativa, els trametrà al Consell Superior de la Cooperació amb el seu informe.

Article 50. En cas d'alteració de la normalitat escolar que obligués al tancament de l'escola o a la suspensió del curs, la Cooperativa haurà d'ésser exceptuada del tancament si es demostra que no s'hi desenrotllen altres activitats que les específiques que té designades.

COOPERATIVES SANITÀRIES

Article 51. Són Cooperatives Sanitàries les formades per associacions que tinguin per objecte els serveis següents:

a) Adquisició d'utensilis sanitaris així com de tota mena de medicaments i aparells; clíniques, dispensaris, hospitals, sanatoris, cases de repòs o convalescència, preventoris; serveis de trasllat o conducció de malalts.

b) Establiment de farmàcies per al despatx de fórmules i específics; laboratoris d'anàlisis; elaboració d'especialitats farmacèutiques sota la direcció i responsabilitat d'un titular col·legiat.

Article 52. Les Cooperatives Sanitàries observaran les següents prescripcions:

Primera. — No abonaran interès al capital social.

Segona. — Destinaran els rendiments líquids de cada exercici de conformitat amb el que estableix l'article 13 i la resta al millorament dels serveis.

Tercera. — Estaran constituïdes exclusivament per als fins atribuïts en la present Llei a les Cooperatives de llur mena.

Article 53. La condició de Cooperatives sanitàries no eximeix del compliment de les Lleis i disposicions de sanitat vigents.

IMPOSICIÓ DE MULTES

Article 54. D'acord amb la Llei de Bases de la Cooperació, les multes que s'imposin per manquement a les disposicions de la mateixa o a les Lleis particulars, seran aplicables a les entitats o a llurs components segons els casos.

Article 55. Les multes s'establiran:

a) Quan per acords de la Junta Directiva o de l'Assemblea general es vulnerin les disposicions reglamentàries o les prescripcions legals.

b) Per no trametre als Registres o Dependències oficials els documents que la Llei mana o per negar-se a facilitar les dades que els siguin sol·licitades per l'autoritat competent o pels seus representants autoritzats.

c) Per haver facilitat dades inexactes.

d) Per no consignar en els documents i tractes amb tercer, la condició de Cooperativa.

Article 56. Les persones, funcionaris o membres directius de les Societats incorreran en sanció personal:

a) Quan es comprovi que són responsables d'algun dels mancaments indicats anteriorment.

b) Quan els individus inspectors dels comptes hagin estat negligents en el compliment de llur comès.

c) Quan els membres dels Consells Directius cometin falsetats en les memòries o documents que redactin per a donar compte als socis de la situació de l'entitat o de llur gestió.

d) Quan els Administradors o Directors neguin a un soci l'exercici dels seus drets estatutaris o cometin algun abús que suposi una transgressió legal.

e) Per tota manifestació de mercantilisme que vulgui amparar-se en les Cooperatives establertes.

Article 57. Les faltes relacionades en els pre-

cedents articles seran sancionades d'acord amb l'article 39 de la Llei de Bases:

a) Amb amonestació si la falta és qualificada de lleu, per demostrar-se ignorància o sense perjudici de tercer. En cas de reincidència, amb multa de 10 a 100 pessetes.

b) Amb multa de 100 a 500 pessetes en les altres faltes.

c) En cas de reincidència, amb multes de 200 a 2,000 pessetes.

Article 58. Per una mateixa falta no podrà sancionar-se a la vegada a l'entitat i a la persona.

Del pagament de les multes imposades als seus membres, serà responsable subsidiàriament l'entitat.

Cas de no ésser satisfetes les multes en el termini que s'assenyali, el Consell Superior de la Cooperació dictarà les normes corresponents, i podrà acordar inhabilitació de la persona o suspensió de les operacions de l'entitat. Contra aquests acords es podrà recórrer al Conseller d'Economia i Agricultura en el termini de trenta dies, comptats a partir de la notificació de la sanció.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Article 59. Totes les Cooperatives de Crèdit, Mixtes, Pòsits Marítims, Escolars i Sanitàries, es subjectaran en allò que no especifiqui l'epígraf especial corresponent, a les altres disposicions d'aquesta Llei, relacionades amb les de consumidors o producció i treball que els siguin aplicables.

Article 60. Totes les Cooperatives que regula aquesta Llei, són exclusivament les classificades com a populars en la Llei de Bases de la Cooperació.

Palau del Parlament, 9 de març del 1934.

